

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 6/XVIII, junij 2025

KORENINE SPREMENB

“Gost si na tem planetu, zato se pričakuje od tebe, da boš zapustil takšnega, kakršnega si našel, ali boljšega.” (Marlo Morgan)

IRDO Intervju:
Zavod Vozim
Z osebno zgodbo do družbene spremembe: 15 let VOZIMa za varnost, zdravje in trajnost

Kako preventivne in izobraževalne kampanje spreminjajo družbo?

od str. 4

IRDO Intervju:
Dežela zelišč - Zelišča z dušo:
zgodba Margite Vehar o srčnosti, samozadostnosti in naravi, ki zdravi

Preberite več o osebni trajnostnosti in družbeni odgovornosti.

od str. 11

Gostujoč zapis:
doc. dr. Bojan Macuh: Nasilje pri mladih je samo simptom globljih problemov

Misli o razlogih za povečano nasilje med mladimi in predlogi za rešitve.

od str. 17

Bodite seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in tako prispevajte k trajnostnemu razvoju. Sodelujte z nami! IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva povezati ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (posameznike, podjetja, vlado, civilno družbo, mlade ...) in trajnostnega razvoja. Izvaja skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebah po in o pomenu družbene odgovornosti in trajnosti v Sloveniji in globalno. S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami. IRDO je prostovoljska in raziskovalna organizacija ter organizacija v javnem interesu na področju dela z mladimi ter nacionalna partnerska organizacija CSR Europe za Slovenijo.

Vabimo vas, da postanete naši člani (če to še niste) in da namenite 1 % dohodnine v podporo našemu delu z mladimi v javnem interesu. Več: www.irdo.si. Srčna hvala.

Izdajatelj:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Cesta 13. julija 65a, SI-1261 Ljubljana-Dobrunje, Slovenija

E-pošta: info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si, www.adrastos.si,
www.model-m.si

Uredništvo:

Glavni urednik: zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

Namestnica glavnega urednika: Nomi Hrast, mag.

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Novinarji: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, Nomi Hrast, Simon Domajnko, Kaja Bračič in drugi mladi

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic

Foto: IRDO, Nomi Hrast, Canva, Unsplash

Fotografija na naslovnici: Canva

Fotografije v reviji: Canva

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in/ali angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem, mladim ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 4 **IRDO intervju:**
Zavod Vozim
Z osebno zgodbo do družbene spremembe: 15 let VOZIMa za varnost, zdravje in trajnost
- 11 **IRDO intervju:**
Margita Vehar
Dežela zelišč - Zelišča z dušo: zgodba Margite Vehar o srčnosti, samozadostnosti in naravi, ki zdravi
- 17 **Gostujoč zapis:**
doc. dr. Bojan Macuh
Nasilje pri mladih je samo simptom globljih problemov
- 21 **Kako lahko osebna odgovornost pomaga ustvariti več družbene odgovornosti in trajnosti?**
- 24 **Nova zakonodaja trga dela: višje pravice za brezposelne, spodbude za starejše in več fleksibilnosti**
- 26 **European Digital Skills Awards 2025: Priložnost za mednarodno prepoznavnost**
- 28 **Obnovimo vodni krog: EU sprejela strateški načrt za vodno odpornost**
- 31 **Od institucionalnih vlagateljev k vključevanju deležnikov: Konferenca o prihodnosti korporativnih vrednot v organizaciji Pravnega inštituta ZRS Koper**
- 34 **Podnebni zakon – razvojna priložnost za Slovenijo**
- 36 **Več kot 800 podpisnikov zahteva: Ohranimo močno in samostojno Ustvarjalno Evropo!**
- 37 **IRDO izobraževanja**
- 40 **DOP v Sloveniji**
- 44 **CSR Europe**
- 46 **Razpisi, priložnosti, seminarji, konference**

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014. Serijska publikacija z naslovom "IRDO Mozaik" ima dodeljeno mednarodno standardno serijsko številko ISSN 2712-5629.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

„Gost si na tem planetu, zato se pričakuje od tebe, da boš zapustil takšnega, kakršnega si našel, ali boljšega. Skrbeti moraš za druge življenjske oblike, ki ne znajo govoriti ali si pomagati. Odgovoren si za obljube, ki jih daješ, za dogovore, ki jih sklepaš, in za rezultate svojih dejanj.“

– Marlo Morgan

V dobi negotovosti, podnebnih premikov, socialne fragmentacije in digitalne preobremenjenosti se znova in znova vračamo k temeljnim vprašanjem: Kdo smo kot skupnost? Kaj puščamo za seboj? In kako lahko – vsak od nas – prispeva k bolj odgovorni prihodnosti?

Ta številka IRDO Mozaika nosi simbolno nit korenin spremembe – tistih tiho trdnih vezi, ki nas povezujejo z naravo, sočlovekom, sistemom in samimi sabo. V ospredje postavljamo posameznike in pobude, ki te korenine plemenitijo: od fitoterapevtskega posestva, ki je zraslo iz osebne stiske in ljubezni do zemlje, do opozoril o nasilju mladih kot simptomu globljih družbenih ran.

V tej številki preberite tudi o novih evropskih zakonodajnih okvirih – od podnebnega zakona, ki naj bi Sloveniji odprl razvojno priložnost, do pozivov k ohranitvi programa Ustvarjalna Evropa. Ob tem opozarjamo, da je moč spremembe pogosto v tistem delu: v poslušanju, v iskanju rešitev, v izobraževanju in v tem, da ne pozabimo, da je človek hkrati odgovoren za svoje obljube in za tiste, ki (še) nimajo glasu.

Zato: sadimo semena sprememb – v sebi, v skupnosti, v sistemih. Zalivajmo jih z znanjem, sočutjem in pogumom. Ker tudi najbolj nevidne korenine lahko nekoč prerastejo v drevo, ki daje senco generacijam za nami.

Vabljeni k branju te številke, naslednja izide septembra. Prijetno poletje vam želimo!

IRDO

Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

Z osebno zgodbo do družbene spremembe: 15 let VOZIMa za varnost, zdravje in trajnost

Novinarka: mag. Anita Hrast

V tokratni številki IRDO Mozaika predstavljamo Zavod VOZIM – nevladno organizacijo, ki že petnajst let spreminja družbo z močjo osebnih zgodb, poguma in inovativnega izobraževanja. Njihove preventivne kampanje, kot sta »Heroji furajo v pižamah« in »Še vedno vozim, vendar ne hodim«, so prepoznane po vsej Sloveniji in tudi v tujini. Zavod ne le opozarja na pereče izzive prometne varnosti, duševnega zdravja in trajnostne mobilnosti, ampak tudi aktivno vključuje ranljive skupine v ustvarjanje rešitev.

V pogovoru z Anjo Zagomilšek spoznamo, zakaj so zgodbe njihovih ambasadorjev srce njihovih programov, kako nastajajo njihove kampanje in zakaj je povezovanje ključ do varnejše, bolj vključujoče prihodnosti.

Zavod Vozim je zelo pomembna slovenska nevladna organizacija na področju osveščanja varnosti v prometu. Kako ste nastali in kaj počnete?

Letos je 15 let, odkar smo se organizirali v zavod. Na začetku nas je bilo nekaj entuziastov, ki smo že aktivno delali na projektu "Še vedno vozim, vendar ne hodim", ki pa je prerasel svoje okvire zbiranja denarja za nov kombi za prevoz invalidov. Zato je tudi nastal VOZIM, zavod za inovativno izobraževanje - ker smo si želeli organizacije, ki lahko kompetentno izvaja delavnice, predvsem s srednješolci.

Zavod Vozim

Danes, 15 let kasneje, lahko rečemo, da smo ena pomembnejših organizacij, ki (so)ustvarja družbene spremembe na različnih področjih preventive. Najprej v prometu in v prometni varnosti, z interaktivnimi delavnicami Vozim, vendar ne hodim. Potem na področju rabe alkohola - pri mladih poskušamo vplivati na zamik prve rabe alkohola. Predvsem pa se osredotočamo na preprečevanje voženj pod vplivom alkohola v celostni iniciativi Heroji furajo v pižamah. Vse več časa posvečamo destigmatizaciji duševnih stisk med mladimi in ga nadgrajujemo v promocijo zdravega življenjskega sloga v projektu [Najdi.se](https://najdi.se). Dotikamo se tudi področja trajnostne mobilnosti - skozi

spodbujanje občanov v mestih k spremembi mobilnostnih navad, strukturiranemu dialogu z mladimi in iskanju rešitev za večjo uporabo trajnostno mobilnostnih sredstev, varno urbano mobilnost v iniciativi Dejmo se videt ter z izobraževalnimi vsebinami. Vse več se mednarodno povezujemo in trenutno v okviru Erasmus+ soustvarjamo projekte SAFER Behind the Wheel skupaj z Bolgari in Grki ter Stories that Heal z Romuni in Grki. Slednji se osredotoča na destigmatizacijo duševnih stisk in vključuje osebe z manj priložnostmi kot ambasadorje duševnega zdravlja. A rdeča nit našega dela dejansko ostajajo osebne zgodbe posameznikov z izkušnjami - naši ambasadorji, ki svoje zgodbe predstavljajo javnosti.

IRDO člani ste že vse od leta 2011, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Zakaj ste postali člani IRDO inštituta in kaj vam pomenita družbena odgovornost, trajnostnost?

Družbena odgovornost je ena ključnih zavez Zavoda VOZIM, saj z nenehnim opozarjanjem na (resne) družbene probleme, a hkrati z iskanjem in predlogi kreativnih in drugačnih rešitev teh problemov, ozaveščamo in vplivamo na spremembe stališč, pa tudi vedenja - v prvi vrsti mladih, pa tudi starejših. V vse korake delovanja organizacije aktivno vključujemo ranljive skupine - poškodovance v prometnih in drugih nesrečah, po boleznih, ... in tako ustvarjamo odgovornejšo skupnost. Kar se trajnosti tiče, za nas pomeni celostno razumevanje družbenih sprememb in z njo povezano odgovornostjo do ljudi, skupnosti in prihodnjih generacij. Prav zato je bil pristop IRDO inštitutu korak k aktivnemu povezovanju v skupnost podobno mislečih organizacij, ki družbeno odgovorno delujejo.

Kakšne dejavnosti izvajate in kdo so vaše stranke?

Kot že zgoraj omenjeno, izvajamo inovativne preventivne izobraževalne delavnice za različne ciljne skupine. V prvi vrsti se osredotočamo na mlade, saj je pri njih mogoče narediti večje premike. A se vse več obračamo tudi na starejše - predvsem starše teh mladih. Šole - tako osnovne kot srednje - so prepoznale potencial, ki ga delavnica s poškodovancem prinese - mlademu namreč poda drugo perspektivo, ki je prej mogoče sploh ne opazi. Pomembni so tudi izkustveni deli delavnic, kjer skupaj z mladinskimi delavci omogočamo npr. preizkus simulatorja e-skiroja, ali pa skozi igro distrakcije spoznavamo, da naši možgani v istem trenutku ne morejo procesirati dveh pomembnih stvari hkrati - npr. opraviti težje naloge priprave vsebin in hkrati na telefonu iskati nove podatke za šolsko nalogo ali pa samo gledati videoposnetke. Nekaj tovrstnih delavnic opravimo tudi v podjetjih, v spletnem okolju pa za starše najstnikov izvajamo tudi delavnice o pomenu odkritih pogovorov o alkoholu v povezavi z načini vzgoje.

Izvajate različne kampanje za preventivo v cestnem prometu, kot so npr. Heroji furajo v pižamah, Še vedno vozim, vendar ne hodim, ipd.. Nam lahko poveste kaj več o tem?

Promet je ena najbolj rizičnih dejavnosti, kateri smo dnevno izpostavljeni, zato smo se odločili delovati na tem področju. Temu je botrovalo tudi to, da je bilo veliko uporabnikov invalidskih vozičkov poškodovanih ravno v prometnih nesrečah. Čeprav se statistike na področju prometne varnosti skozi leta našega delovanja zelo izboljšujejo, je na tem področju potrebno nenehno delati. Skozi

inicijativo Heroji furajo v pižamah opozarjamo na problem, ki je pri nas še vedno zelo prisoten - vožnjo pod vplivom alkohola, vedno več pa tudi pod vplivom drog. Vsako leto jo osvetlimo iz drugega zornega kota in tako enkrat nagovorimo en del javnosti, drugo leto spet drugega. Vidimo pa, da se je v vseh teh letih dela zavedanje javnosti spremenilo in da se število prometnih nesreč zmanjšuje. Ker pa še nismo na cilju - nič žrtev v prometu - delamo naprej. Je pa nujno, da vsak posameznik s prometno varnostjo začne najprej pri sebi - s strpnostjo, odgovornostjo in dovoljenjem za sobivanje vseh udeležencev v prometu.

Kako nastane takšna kampanja? Je potrebno vanjo vložiti veliko truda, dela? Kdo financira takšne kampanje?

Ja, zelo veliko truda je potrebno vložiti v oblikovanje takšne kampanje. Naša osnova so vedno neki podatki - pred leti npr., da 96 % prometnih nesreč pod vplivom alkohola povzročijo moški. A ta podatek s pomočjo naše strateške partnerice agencije Luna \TBWA ovijemo v "celofan". No, predstavimo ga z nekim zanimivim zasukom, ki da misliti in spodbudi k družbeni debati.

Cilj imamo, da vsako leto oblikujemo eno odmevnejšo kampanjo, ki pa je brez strateških partnerjev ne bi bilo. Heroje, ki furajo v pižamah tako že vse sezone poleg agencije Luna \TBWA podpira Generali zavarovalnica. Pri iniciativi za varno mikromobilnost Dejmo se videt, ki je nastala predlani, pa sodelujemo z agencijo Yootree in Zavarovalnico Triglav, ki je naš strateški partner že od leta 2013, ko nas je podprla pri prvi kampanji, ki smo jo naredili.

Kako še sicer zbirate sredstva za svoje delo? Kaj spodbuja EU in kaj Slovenija na tem področju?

Prijavljamo se na različne razpise, zbiramo donacije in ustvarjamo, kot že prej omenjeno, strateška partnerstva z gospodarskimi družbami. V Sloveniji je eden naših največjih financerjev Ministrstvo za zdravje, pa tudi Javna agencija RS za varnost prometa in Urad RS za mladino. Sredstva pridobivamo tudi s strani Ministrstva za javno upravo iz Sklada za NVO. Prijavljamo se na mednarodne razpise - Erasmus+, Interreg, in podobne. Veliko sredstev pridobimo tudi na trgu s strani podjetij (sponzorstva in donacije), nekaj malega tudi s prodajo storitev.

S kom se povezujete in kakšne projekte, dejavnosti še izvajate?

Vedno več se povezujemo s srednjimi šolami in fakultetami - mladi, ki jih obiskujejo, nam pomagajo soustvarjati projekte - dajo nam pobudo, predstavijo željene usmeritve in včasih tudi predloge, kako bi se določenih problemov, ki jih vidijo, lotili. Z mladimi torej iščemo rešitve skupaj po principu "mladi za mlade". Vedno več je takšnih projektov, saj si ne želimo delati brez mladih, ki so naša primarna ciljna skupina.

Kaj zaznavate doma in v tujini – kje so največje težave pri varnosti v cestnem prometu?

V Sloveniji je še vedno ena največjih težav vožnja pod vplivom alkohola, ki ostaja eden ključnih dejavnikov prometnih nesreč s težkimi posledicami. Kljub dolgoletnim preventivnim kampanjam in zakonodaji, je toleranca do pitja in vožnje še vedno (pre)pogosta, zlasti med mladimi odraslimi in ob koncih tedna. Poleg alkohola

opazamo vse več voženj pod vplivom drugih psihoaktivnih snovi, predvsem konoplje in novih sintetičnih drog, kar prinaša nove izzive za nadzor, zaznavo in preprečevanje.

V zadnjih letih zaznavamo tudi izrazit porast poškodb zaradi uporabe električnih skirojev in električnih koles. E-kolesa so omogočila večjo mobilnost, zlasti starejšim in gibalno manj aktivnim posameznikom, kar je sicer pozitiven premik, a pogosto niso dovolj seznanjeni z zakonitostmi varne vožnje, kar povečuje tveganje za nesreče – predvsem v mestnih jedrih ali na mešanih površinah.

E-skiroji pa so še posebej priljubljeni med mladimi, vendar so zaradi svoje konstrukcije (majhna kolesa, visoka hitrost, pomanjkanje zaščitne opreme) zelo nevarno prevozno sredstvo. Veliko uporabnikov ne pozna pravil, pogosto vozijo brez čelade, v dvoje, celo pod vplivom alkohola ali ponoči brez razsvetljave. Poškodbe, do katerih prihaja, so pogosto zelo hude – poškodbe glave, obraza, okončin – in vključujejo tudi mladoletnike.

V tujini opazamo podobne trende, še posebej v večjih mestih, kjer porast mikromobilnosti (e-skiroji, e-kolesa, deljeni sistemi prevoza) pogosto prehitveva zakonodajo in systemske rešitve. V nekaterih državah so uvedli strožja pravila, omejitve hitrosti in obvezno uporabo čelad, kar se izkazuje kot učinkovit pristop. Ponekod so začeli tudi z digitalnim nadzorom hitrosti in določenimi »no-go« območji za e-skiroje.

V Sloveniji zaznavamo tudi pomanjkanje prometne vzgoje, ki bi mlade že v zgodnjih letih pripravila na samostojno in

odgovorno vključevanje v promet – tako pešci in kolesarji, kot tudi vozniki. Pri tem pa ni dovolj le teoretično znanje, temveč je ključno izkustveno učenje, povezano z vrednotami, empatijo in razumevanjem posledic neodgovornega vedenja.

Izvajate tudi storitve trajnostne mobilnosti. Lahko pojasnite, kaj to vsebuje?

Naše storitve na področju trajnostne mobilnosti vključujejo najprej preventivne ozaveševalne delavnice, kjer naslavljamo varno uporabo e-skirojev in drugih oblik mikromobilnosti, poudarjamo pa tudi pomen hoje in kolesarjenja ter uporabe javnega prometa.

V Celju smo skupaj z Mestno občino Celje ustvarili blagovno znamko "Celje se pelje trajnostno", kjer med občani spodbujamo trajnostne prihode v vrtec, šolo in službo. Celjane predvsem spodbujamo k hoji, uporabi kolesa ali Celebusa, tiste, ki se vozijo iz okoliških krajev pa k souporabi prevozov, uporabi vlaka ali avtobusa.

Izvajamo pilotne projekte in zagovorniške akcije – za vključevanje alternativnih načinov mobilnosti v lokalne skupnosti – še posebej v sodelovanju z občinami, šolami in mladinskimi organizacijami. Dober primer je projekt Gremo mi drugače, kjer smo s skupino 35 mladih in strokovnjakov iz področja na petih srečanjih identificirali točke v Celju, kjer bi si mladi želeli spremembe, da bi lahko povečali uporabo trajnostno mobilnih sredstev.

Izvajamo pa tudi delavnice o trajnostni mobilnosti za podjetja, kjer z zaposlenimi iščemo načine, kako bi lahko zmanjšali prihode zaposlenih v službo z lastnimi

avtomobili in spodbudili alternativne oblike prihodov v službo.

Poseben poudarek dajemo dostopnosti mobilnosti za vse – tudi za ljudi z oviranostmi, ter prepoznavanju nevidnih ovir, ki posameznikom preprečujejo varno in samostojno mobilnost.

Z inovativnimi pristopi želimo trajnostno mobilnost približati mladim in odločevalcem na način, ki presega zgolj okoljsko komponento – trajnostna mobilnost je tudi varna, vključujoča, zdrava in nemalokrat veliko hitrejša.

Kako se lahko podjetje, organizacija, posameznik poveže z vami in kaj lahko stori, da bi bilo več varnosti na cestah?

Podjetja in organizacije se nam lahko priključijo kot partnerji ali podporniki naših programov in projektov, jih financirajo ali omogočijo izvedbo v svojih lokalnih skupnostih. Posamezniki se lahko pridružijo kot prostovoljci, ambasadorji ali delijo svojo zgodbo za ozaveščanje drugih.

Najbolje je, da nas kontaktirajo preko spletnega mesta, e-mail naslova ali družbenih omrežij. Dogovorili se bomo za sestanek in skupaj poiskali obliko sodelovanja za skupne sinergije. Odprti smo za nova sodelovanja in partnerstva, saj verjamemo, da lahko s povezovanjem dosežemo več in sežemo dlje.

Kakšne koristi so, če se podjetje, organizacija, posameznik odloči za sodelovanje z vami?

Verjamemo, da lahko s povezovanjem ustvarimo bolj varno, vključujočo in odgovorno družbo. Z nami sodelujejo organizacije, ki razumejo, da je družbena odgovornost trajna zaveza - ne le enkratna donacija.

Izvajate tudi storitve socialne integracije, kar je za ljudi s poškodbami izrednega pomena. Lahko opišete, kaj to zajema in kako se lahko posameznik vključi?

Zavod VOZIM je nastal zaradi zgodb posameznikov, ki so jih z namenom njihovega preprečevanja bili pripravljeni deliti naprej. Hkrati s tem pa je omogočil poškodovancem v prometnih in drugih nesrečah ponovno vključevanje v družbo. V psihosocialni rehabilitaciji, ki jo izvajamo v okviru projekta Vozim življenje po nesreči, omogočamo mentorstvo in opolnomočenje poškodovancev, ki želijo ponovno aktivno sodelovati v družbi; nudimo usposabljanja za ambasadorje, ki svoje zgodbe delijo naprej na preventivnih delavnicah in tako ponovno postanejo del družbenih sprememb; nudimo psihosocialno podporo in omogočamo peer mentorstvo s posamezniki, ki so se znašli v podobni situaciji (skozi šport, aktivno udejstvovanje in razvoj novih aktivnosti). Dotikamo pa se tudi področja zagovorništva in odpravljanja ovir, ki onemogočajo enakovredno življenje po poškodbah.

Kaj bi pred poletnimi prometnimi konicami svetovali voznikom in drugim udeležencem v prometu?

Predvsem, naj bodo strpni in odgovorni ter upoštevajo vse varnostne napotke. Naj ne vozijo utrujeno, poti naj načrtujejo vnaprej, nikoli naj ne vozijo pod vplivom alkohola ali drog, uporabljajo naj zaščitno opremo in so pripeti z varnostnim pasom. Predvsem pa se moramo zavedati, da v prometu vsi sobivamo - tako vozniki, kot kolesarji, pešci, motoristi, ... - mlajši in starejši.

Kje vas najdejo naši bralci, kako se lahko povežejo z vami?

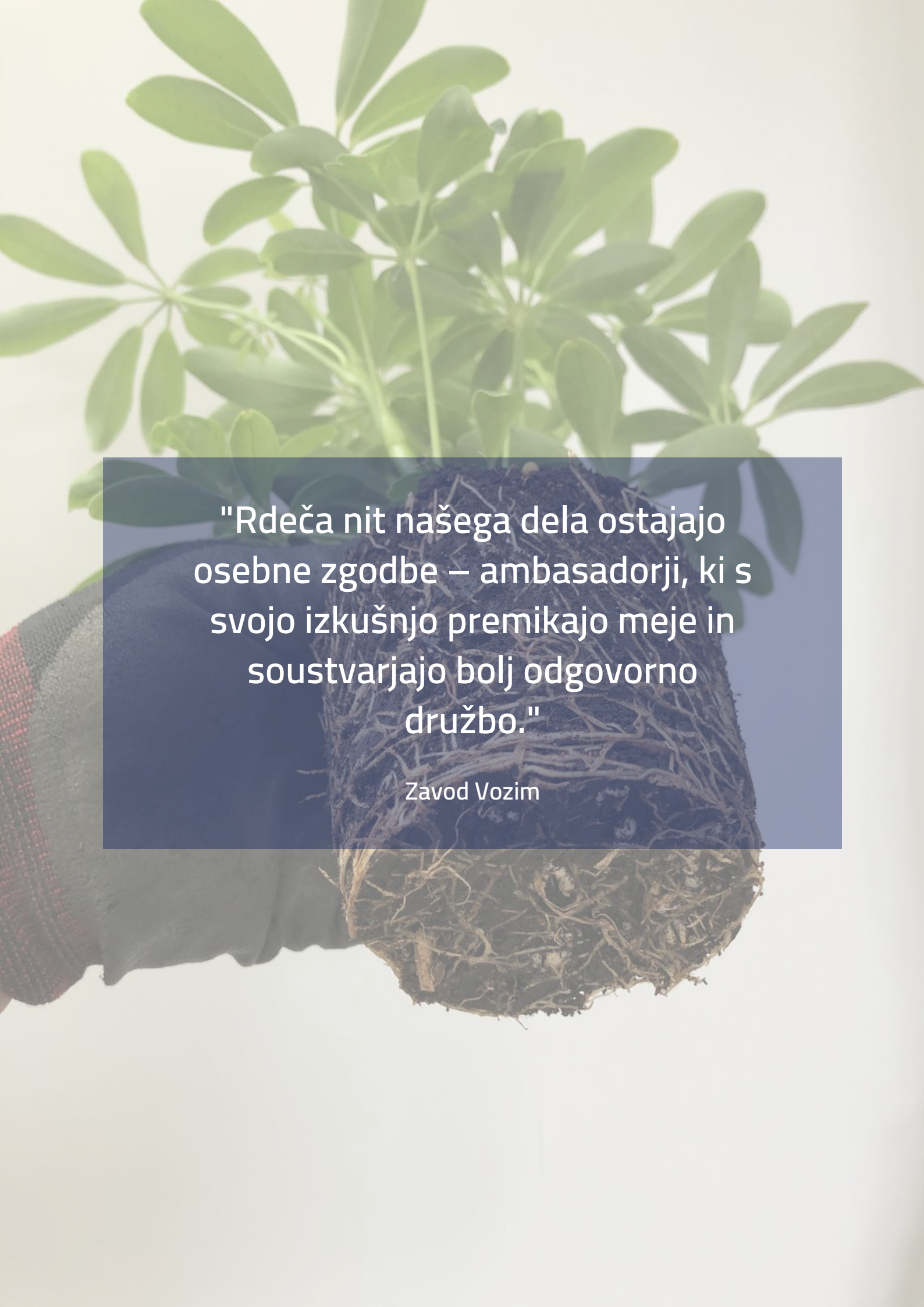
Nekaj informacij o našem delovanju je na našem spletnem mestu www.vozim.si, z veseljem pa bomo odgovorili tudi na elektronska sporočila, ki bodo prispela na info@vozim.si ali pa na klice na telefonsko številko 070 222 261.

Bi nam želeli še kaj sporočiti, kar vas morda nismo vprašali?

Hvala za priložnost, da smo se lahko predstavili.

Iskrene čestitke za vse vaše uspehe in hvala za pogovor.

A hand wearing a grey and red plaid glove holds a potted plant. The plant has green, rounded leaves. A semi-transparent blue rectangular box is overlaid on the image, containing white text. The bottom part of the box shows the root system of the plant, which is a dense network of roots wrapped in a dark, fibrous material, likely a root wrap or a type of mulch.

"Rdeča nit našega dela ostajajo
osebne zgodbe – ambasadorji, ki s
svojo izkušnjo premikajo meje in
soustvarjajo bolj odgovorno
družbo."

Zavod Vozim

Dežela zelišč - Zelišča z dušo: zgodba Margite Vehar o srčnosti, samozadostnosti in naravi, ki zdravi

Novinarka: mag. Anita Hrast

Na robu neokrnjene narave, v dolini Polhovega Gradca, domuje posestvo Dežela zelišč, ki letos praznuje deset let delovanja. Ustanoviteljica Margita Vehar je svojo življenjsko preizkušnjo – bolezen srca in izgubo službe – preoblikovala v čudovito zgodbo o samozdravljenju, osebni rasti in predanem delu z zdravilnimi rastlinami. Njena pot ni bila lahka, a jo vodi jasna vizija: živeti in ustvarjati v sožitju z naravo ter navdihovati druge, da zelišča niso le začimbe, ampak močni zavezniki našega telesa in duha. V intervjuju z njo odkrijemo, kaj pomeni biti fitoterapevt z dušo, zakaj je samozadostnost pomembnejša kot kdajkoli prej in kako lahko tudi brez vrta pridemo do koščka zdravja v lončku.

V juniju 2025 je posestvo Dežele zelišč v dolini Polhovega Gradca praznovalo 10. obletnico delovanja, za kar vam iskreno čestitamo. Kako je nastalo to posestvo?

Ko sem zbolela na srcu sem iskala alternativo v naravi in jo za svoje zdravje tudi našla. Predvsem sta bila to ajda in sladki prelin. Ostala sem tudi brez službe in odločitev o lastnem vrtu je hitro nastala. Ker pa je bilo treba s tem preživeti in nastopiti na trgu, sem odprla s.p.. S partnerjem, ki je strokovnjak na področju zeliščarstva pa je nastalo posestvo, kot ga lahko vidite sedaj.

Margita Vehar,
ustanoviteljica Dežele zelišč

Kaj se je na dogodku dogajalo, kdo je bil prisoten?

Ja, dan odprtih vrat, ki se je odvijal 21. junija 2025, je bil zares čudovit. Prišli so dejansko obiskovalci, ki jim je mar za naravo in ki so želeli izvedeti, kako si lahko pomagajo z zdravilnimi rastlinami, ki jih lahko vzgajamo sami.

Kako in zakaj ste se lotili pridelave zelišč in zdravilnih rastlin?

Že doma smo imeli vedno zelišča okrog hiše in iz njih pripravljali domače čaje, sirupe. Velikokrat smo jih tudi poklonili za rojstne dneve. Nikoli nismo imeli doma kupljenih čajev.

Svoje znanje prenašate tudi na druge, kako?

Zelo rada sodelujem s šolami in drugimi ustanovami, kot je tudi zavod za zaposlovanje (kot primer dobre prakse, kako iz brezposelnosti in z zdravstveno oviro iz nič ustvariti podjetje). Zemlje nimamo, zato sem jo najela in začela sama vzgajati sadike zelišč. Začetki pred dvajsetimi leti niso bili lahki.

Zakaj je pomembno, da sami gojimo rastline in kako naj pridemo do zdravih semen?

Moj pristop k celotnemu delu je, da sama iz lastnih semen vzgojim sadike in jih vzgajam ekološko in da so tudi zelišča, ki jih prodajam, čista neustreznih snovi za naše telo. Kar bi zaužila sama, to ponudim tudi drugim. Sem tudi v postopku za EKO certifikat.

Kaj pomeni biti fitoterapevt, zeliščar?

Z vsem srcem rada ljudem svetujem, kaj je dobro, da ob težavah postopajo in kaj ob tem uporabiti. Zelišča je seveda potrebno poznati in se s strokovnega stališča prepričati, kako delujejo. Na posestvu Dežele zelišč boste našli predvsem terapevtska zelišča, ki jih gojim z namenom pomagati in svetovati ljudem ob njihovih težavah.

Kako je to pri nas urejeno in kje lahko pridobimo tovrstna znanja?

Imam kar nekaj opravljenih certifikatov, ki mi pomagajo pri mojem delu. Seveda pa je potrebno to znanje opraviti v preverjenih institucijah. :) med drugim sem tudi pri vas (IRDO) pridobila certifikat za vodjo družbene odgovornosti podjetja.

Kaj za vas pomeni zdrav življenjski slog?

Predvsem to, da sam poskrbiš za delovanje svojega telesa in duha. Ne zdravnik, ne kdo drug ne bo tisti, ki te bo zdravil in tvoje zdravje vzdrževal. Na nas samih je vse. In zdravje nam raste dobesedno pred nosom!

Kaj bi svetovali drugim, ki morda nimajo doma možnosti imeti vrt, kako lahko pridelujejo zdrava zelišča?

Ker zagovarjam samooskrbo, vsem polagam na srce, da si, če le imajo malo vrtička, sami vzgajajo in pridelajo vsaj osnovno zelenjavo, sadje, zelišča... Še kako bomo potrebovali svojo hrano! Lahko pa pridete na moje posestvo, kjer vas bom o samooskrbi podučila in vas navdušila za lastno pridelavo zelišč, zelenjave, sadja...

Kje lahko najdemo vas in vaše izdelke?

Moje posestvo je v Polhograjski dolini, kjer nimamo nobene industrije, ki bi onesnaževala okolje. Izdelke pa lahko kupite v lokalnih trgovinah, seveda pa jih lahko dobite tudi pri meni. Lahko jih naročite na; margitav@gmail.com ali pa me pokličete na: 041/788-175.

Bi nam želeli sporočiti še kaj, kar vas morda nismo vprašali?

Neverjetno veliko je še za povedati, verjetno vam bi zmanjkalo prostora v vaši reviji. Seveda bom z veseljem poklepetala, kdorkoli me bo poklical.

**Iskrene čestitke za vse vaše uspehe in
hvala za pogovor.**

A photograph of a bunch of dandelions with their roots and leaves, resting in a light-colored wooden bowl. The dandelions have bright yellow flowers and green, serrated leaves. The roots are thick and brown. The bowl is placed on a dark, textured wooden surface. A semi-transparent dark green rectangular box is overlaid on the image, containing white text.

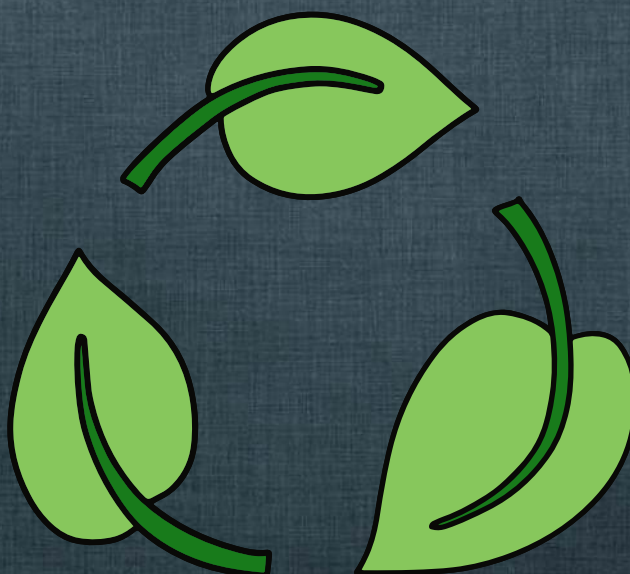
"Zdravje nam pravzaprav raste pred
nosom – le pogledati ga moramo,
ga posaditi, negovati in začutiti."

Margita Vehar, Dežela zelišč

OGLAŠEVANJE V REVII

IRDO MOZAIK

Spoštovani člani!
Predstavite se v reviji IRDO Mozaik.
Pošljite nam vaše novice, predstavitve,
mnenja, razmišljanja, intervjuje, primere
dobrih praks, izdane publikacije,
knjige... na: novice@irdo.si
Veselimo se vaših prispevkov.

POSEBNA PRILOŽNOST:

ČLANI LAHKO OGLAŠUJETE BREZPLAČNO!

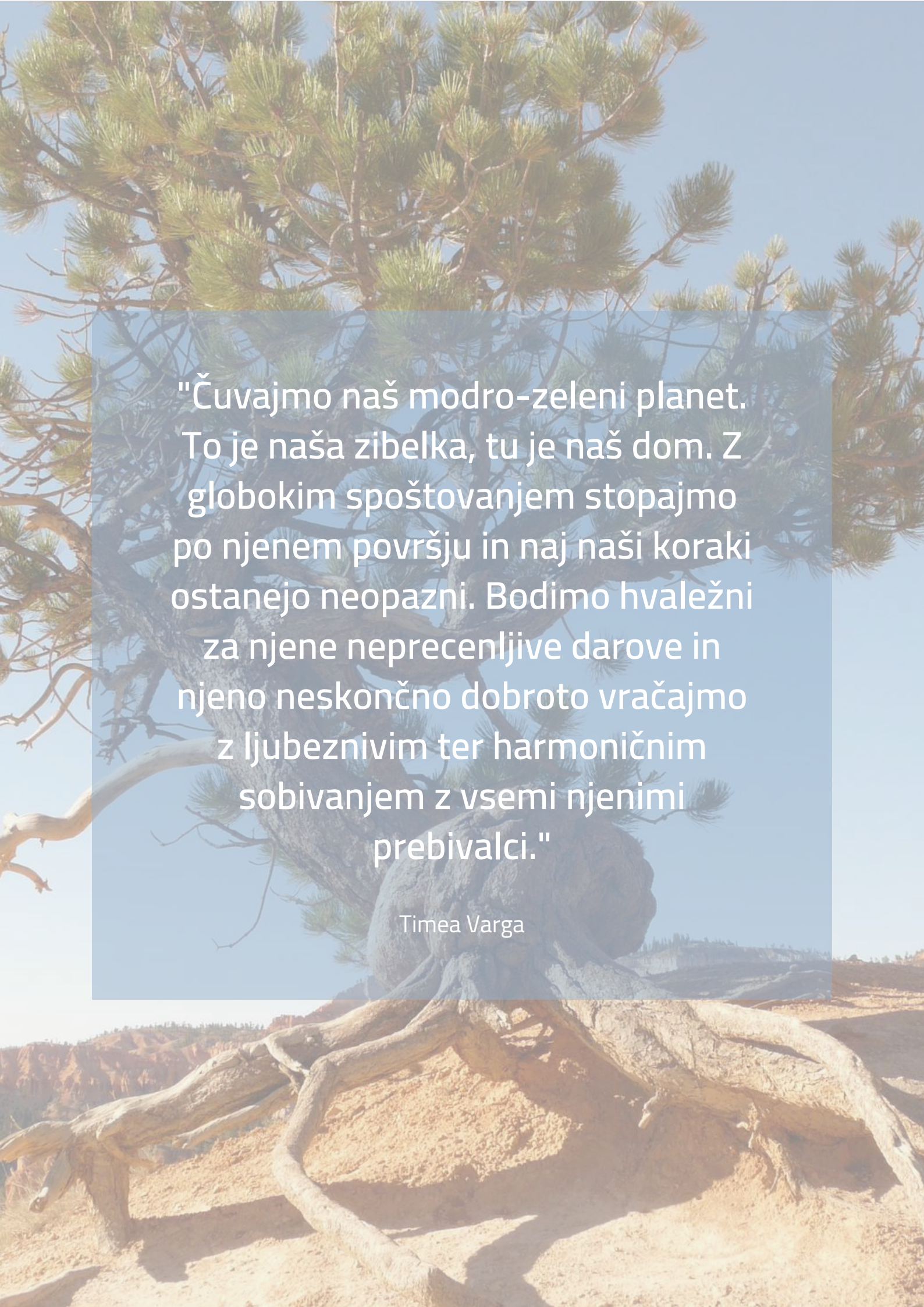

IRDO
Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

Ste se že vprašali, kaj nas čaka v bližnji
in kaj v daljni prihodnosti?

Čas je, da vsi začnemo razmišljati in delovati družbeno odgovorno!

Zato sodeljte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in
njemem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja.

"Čuvajmo naš modro-zeleni planet.
To je naša zibelka, tu je naš dom. Z
globokim spoštovanjem stopajmo
po njenem površju in naj naši koraki
ostanejo neopazni. Bodimo hvaležni
za njene neprecenljive darove in
njeno neskončno dobroto vračajmo
z ljubeznivim ter harmoničnim
sobivanjem z vsemi njenimi
prebivalci."

Timea Varga

NASILJE PRI MLADIH: SAMO SIMPTOM GLOBLJIH PROBLEMOM?

doc. dr. Bojan Macuh

Vprašanje, kaj vodi mlade v nasilna dejanja, vključno z grozljivimi streljanji v šolah, je kompleksno in nima enoznačnega odgovora. Gre za preplet dejavnikov, ki izvirajo iz posameznika, družine, šole in širše družbe. Pomembno je poudariti, da ne obstaja en sam »razlog«, temveč kombinacija dejavnikov, ki v določenih okoliščinah lahko pripeljejo do tragičnih dogodkov.

Družba igra pomembno vlogo pri oblikovanju vrednot in vedenja mladih

Mladi so danes izpostavljeni nasilju na različne načine – v medijih (filmi, video igre), na spletu in včasih celo v svojem neposrednem okolju. Nenehno bombardiranje z nasilnimi vsebinami lahko desenzibilizira posameznike in zmanjša empatijo. V nekaterih družbah je dostop do orožja preveč enostaven, hkrati pa je prisotna glorifikacija nasilja in »mačo« kulture, ki spodbuja reševanje problemov z agresijo. Pomanjkanje priložnosti, revščina, diskriminacija in občutek izključenosti lahko vodijo v frustracije in jezo, ki se lahko manifestirajo kot nasilje. V sodobnem svetu je opazen razpad tradicionalnih skupnosti in zmanjšanje medsebojne socialne podpore, kar lahko povzroči občutek osamljenosti in izoliranosti pri mladih. Še vedno obstaja stigma glede duševnih bolezni, kar odvrča mlade in njihove družine od iskanja strokovne pomoči, ko jo potrebujejo.

Vloga staršev in družine

Družina je primarno okolje, kjer se otrok razvija in uči. Premajhna prisotnost staršev v življenju otrok, pomanjkanje nadzora nad njihovimi aktivnostmi in preživljanjem časa ter brez jasno postavljenih meja dopustnega lahko pusti otroke brez usmeritev. Problem je tudi v tem, da otroci, ki so priča nasilju v družini (fizičnemu, psihičnemu ali čustvenemu), ali pa so sami žrtve zlorabe, lahko imajo večjo verjetnost, da bodo kasneje v življenju posegali po nasilnih dejanjih. Neprepoznavanje in neobravnavanje čustvenih potreb otrok, pomanjkanje odprte komunikacije in spodbujanja izražanja čustev pa pogosto lahko vodi do kopičenja frustracij in jeze. Starši se »bojujejo sami s seboj« med preveliko permisivnostjo ali pretirano strogostjo. Oba ekstrema v vzgoji – pomanjkanje meja ali pa pretirana avtoritarnost in pomanjkanje ljubezni – lahko negativno vplivata na razvoj otroka. Pogost pojav je tudi mentalno zdravje v družini, saj lahko nepoznavanje ali nezdravljenje duševnih bolezni pri starših ali drugih članih družine vpliva na stabilnost družinskega okolja.

Vloga vzgojnih institucij in šol

Šole so ključne institucije za socializacijo in izobraževanje. Dogaja se, da marsikatera institucije neučinkovito obravnavajo nasilja in ustrahovanje (bullying). Če se nasilje in ustrahovanje v

šoli ne obravnavata resno in dosledno, to sporoča, da je takšno vedenje sprejemljivo. Žrtve se lahko počutijo nemočne in prezrte, storilci pa opogumljeni. Šole pogosto nimajo dovolj programov, ki bi učence učili reševanja konfliktov, empatije, čustvene inteligence in spoštovanja raznolikosti. Čeprav Ministrstvo za šolstvo v sodelovanju z Notranjim ministrstvom in Policijo zatrjujejo, da so vzgojno-izobraževalne ustanove dobro pripravljene (Protokol za ravnanje v nevarnih situacijah) na morebitne nasilne izpade mladih, je strah pred grožnjami pred strelskimi napadi (teh je zelo veliko) ves čas prisoten.

Morda je neustrezno prepoznavanje in obravnavanje stisk razlog, da učitelji in šolsko osebje niso dovolj usposobljeni za prepoznavanje znakov duševnih stisk, izoliranosti ali potencialne nagnjenosti k nasilju pri učencih. Pomanjkanje dostopa do šolskih psihologov in socialnih delavcev. Hkrati pa spregled osamljenosti in izključenosti zelo pripomore k temu, da se mladi, počutijo osamljene, nesprejete ali izločene iz vrstnikov in so bolj ranljivi za razvoj problematičnega vedenja. Šole morajo ustvarjati vključujoče okolje, čeprav je pogosto to lažje napisati oz. govoriti, kot pa izvajati v praksi.

Psihološki in individualni dejavniki

Poleg zunanjih dejavnikov obstajajo tudi notranji, psihološki dejavniki, ki lahko prispevajo k nasilnemu vedenju. Nekateri posamezniki, ki zagrešijo nasilna dejanja, trpijo za duševnimi boleznimi, kot so depresija, anksioznost, psihotične motnje ali motnje osebnosti. Pomembno pa je poudariti, da velika večina ljudi z

duševnimi boleznimi ni nasilna. Nekateri posamezniki imajo težave z razumevanjem in prepoznavanjem čustev drugih, kar otežuje socialno interakcijo in lahko vodi v agresivno vedenje. Pomeni, da imajo pomanjkanje empatije in socialnih veščin. Mladi, ki se počutijo nemočne, nevidne, prezrte ali neslišane, lahko kopičijo jezo in frustracijo, ki se nato izraža v nasilju. V nekaterih primerih je nasilje lahko poskus pridobitve pozornosti, izraz maščevanja za pretekla ponižanja ali pa poskus dokazovanja moči (zadnji primer v Gradcu v sosednji Avstriji).

Slovenija ni imuna na nasilje mladih

Stigmatizacija in pomanjkanje dostopnosti do strokovne pomoči za duševno zdravje, ki je lahko prav tako razlog za morebitno nasilje mladih. V Sloveniji je še vedno močno prisotna stigma glede duševnih bolezni in iskanja strokovne pomoči. To pomeni, da se mladi in njihove družine pogosto bojijo priznati težave in poiskati pomoč, saj se bojijo obsojanja ali diskriminacije. Posledično se težave kopičijo in se ne rešujejo pravočasno. Kljub naraščajočim potrebam je dostopnost do psihologov, psihiatrov in drugih strokovnjakov za duševno zdravje v Sloveniji še vedno pomanjkljiva. Čakalne dobe so dolge, še posebej za otroke in mladostnike. To pomeni, da tudi če se posameznik opogumi in poišče pomoč, je morda ne dobi dovolj hitro ali v zadostni meri.

V Sloveniji je še vedno prisotna kultura molka, ko gre za težave. Težko se govori o stiskah, še težje pa o nasilju, kar otežuje prepoznavanje in reševanje problemov. Oba dejavnika kažeta na pomanjkljivosti v sistemu – tako v zdravstvenem sistemu kot v

izobraževalnem sistemu. Reševanje teh problemov zahteva sistemske spremembe, ne le posamezne intervencije. Dolgoročne posledice za celotno družbo in velik vpliv na posameznike pa lahko puščajo nezdravljene duševne stiske in nerešeno šolsko nasilje, saj lahko prispevajo k naraščanju agresije in nasilja.

Treba je poudariti, da so tudi drugi dejavniki, kot so vpliv družine, medijev in družbene neenakosti, izjemno pomembni in se medsebojno prepletajo z zgoraj omenjenima. Vendar pa menim, da je nujno nasloviti stigmatizacijo duševnega zdravja in izboljšati obravnavo nasilja v šolah, saj sta to dva stebra, na katerih lahko gradimo bolj zdravo in varno družbo za mlade.

Zaključek

Preprečevanje nasilja pri mladih zahteva celosten in večplasten pristop. To pomeni, da je potrebna odgovornost in sodelovanje vseh deležnikov: družine, šole, skupnosti in posameznikov samih. Ključno je ustvarjanje okolja, kjer se mladi počutijo varne, slišane, cenjene in podprte. Poudarek mora biti na zgodnjem prepoznavanju znakov stiske, dostopnosti do strokovne pomoči za duševno zdravje, izobraževanju o socialnih veščinah in empatiji ter ustvarjanju kulture spoštovanja in nenasilja.

Približuje se konec šolskega leta. Osnovno in srednješolci bodo veliko krat prepuščeni sami sebi (zaposlenost staršev je že tako in tako velik problem), okolju, kjer bivajo, spletu (računalniki in telefonija), vse manj pa se bodo družili. Vsaj ne v okvirih zelenega s strani staršev oz. družine, čeprav bodo napotki

v teh dneh prihajali tako iz šol, kakor tudi od drugih iniciativ, ki bodo spodbujale, da so otroci in mladostniki ves čas podvrženi takšnim in drugačnim nevarnostim. Veliko pogovora, smotrnih in nevsiljivih navodil staršev in domačih bo gotovo pomagalo, da se bo otrok v času dveh mesecev tudi sam organiziral (če tega ne zmorejo starši) in prosti čas, ki ga bo zelo, zelo veliko izkoristil sebi v prid in s tem posledično razbremenil (strah) starše. Na vseh nas pa je, da smo pozorni na oblike morebitnega medvrstniškega nasilja (na ulici) in neprimerne obnašanja (obveščanje pristojnih organov). Vsi smo namreč dolžni skrbeti za javni red in mir, seveda v skladu s svojimi pristojnostmi.

Objavljeno tudi na spletni strani <https://www.bakos.si/druzba/doc-dr-mag-bojan-macuh-nasilje-pri-mladih-samo-simptom-globljih-problemov/>

"Mladi, ki se počutijo nemočne,
prezrte in neslišane, pogosto
kopičijo frustracijo, ki se lahko
konča v nasilju – a nasilje je le
simptom globljih, nerešenih stisk."

doc. dr. Bojan Macuh

Kako lahko osebna odgovornost pomaga ustvariti več družbene odgovornosti in trajnostnosti?

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO

Na 20. mednarodni konferenci IRDO je v dveh dneh sodelovalo več kot 100 avtorjev iz več kot 10 držav, s 56 avtorskimi prispevki

(12. junij 2025, Slovenija) 20. mednarodna konferenca IRDO: INOVATIVNA, TRAJNOSTNA IN DRUŽBENO ODGOVORNA DRUŽBA 2025: Osebna odgovornost kot del družbene odgovornosti in trajnostnosti, je potekala od 11. do 12. junija 2025 v Sloveniji, na spletu, drugi dan tudi v prostorih Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. Konferenco je letos soustvarilo več kot 100 avtorjev s 56 prispevki iz več kot 10 različnih držav po vsem svetu. Organizatorji konference so bili IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Univerza v Mariboru, Ekonomsko – poslovna fakulteta, Slovensko društvo za sistemsko raziskovanje (SdSr) in WOSC z več podpornimi partnerji. Konferenco je sofinanciral Urad RS za mladino, sponzorirali pa so jo Medis-M, Atlas Express in Press Clipping.

Na otvoritvi 20. mednarodne konference IRDO so udeležence pozdravili prof. dr. Polona Tominc, dekanja Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru, zaslužni prof. dr. dr. Matjaž Mulej, predsednik raziskovalnega in strokovnega sveta IRDO in predsednik programskega odbora konference, mag. Anita Hrast, direktorica inštituta IRDO in

predsednica organizacijskega odbora konference, ter izredni profesor dr. Igor Perko iz Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru, podpredsednik programskega odbora konference.

V dveh dneh so udeleženci in avtorji, med njimi več kot 30 študentov, razpravljali o osebni odgovornosti kot delu družbene odgovornosti in trajnosti. Med avtorji so bili tudi raziskovalci in vodilni strokovnjaki, ki so sodelovali v razpravah, ki spodbujajo k razmišljanju, in raziskovali inovativne rešitve, ki naslavljajo nekatera najbolj kritična vprašanja našega časa.

Dr. Perko je o konferenci povedal: »Na 20. mednarodni konferenci IRDO je 132 akademikov, strokovnjakov, upokojenih strokovnjakov in študentov iz več kot 10 držav sveta prispevalo k združevanju pomembnih tem o osebni in družbeni odgovornosti, institucionalnih okvirih in podpornih pobudah ter učnih mehanizmih in odgovornosti v realnem in v digitalnem svetu. Namen konference je biti prostor za izmenjavo izkušenj sistemskih mislecev, kibernetikov, strokovnjakov, akademikov in študentov, predvsem tistih, rojenih v digitalni dobi. Dejansko pa vseh, ki želijo razumeti mehanizme, ki lahko osebno (digitalno)

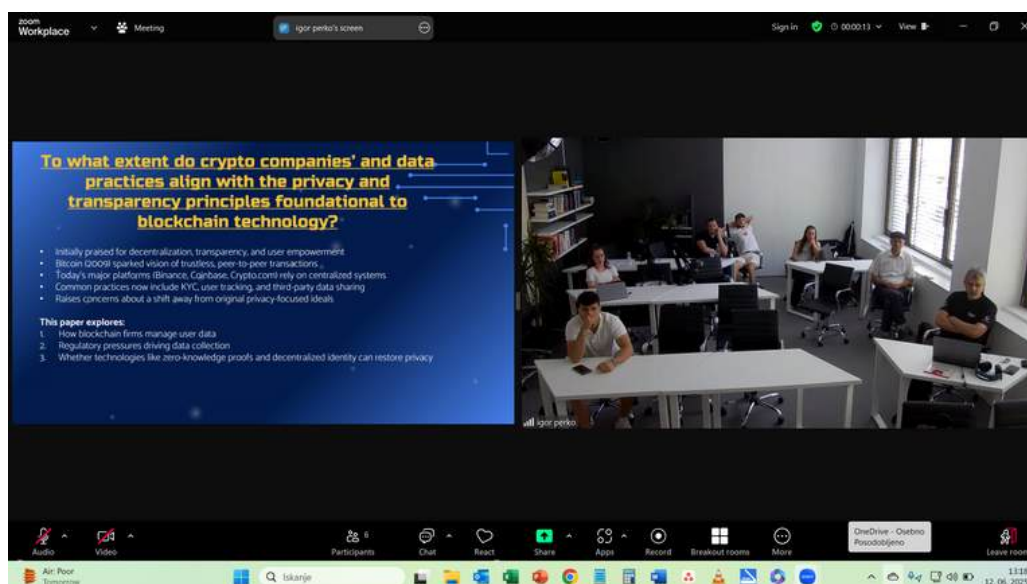

odgovornost usmerijo proti trajnostnemu sooblikovanju odgovorne družbe. Posebej smo ponosni, da so se na konferenco vključili zagnani študenti, ki preučujejo tudi (ne)trajnostni razvoj digitalizacije in uvajajo gradnike osebne in digitalne odgovornosti."

Podporni partnerji mednarodne konference IRDO so bili: Mednarodna akademija za sistemske in kibernetske znanosti (IASCYS), Pau, Francija, Evropska akademija znanosti in umetnosti, Salzburg, Mednarodna zveza za sistemsko raziskavovanje (IFSR), CSR Europe, Danube University Krems, Avstrija, Slovensko združenje za kakovost in odličnost, Štajerska gospodarska zbornica, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje Manager Slovenije, Mreža za družbeno odgovornost Slovenije, Društvo Akademija družbene odgovornosti, Ustanova Gallus.

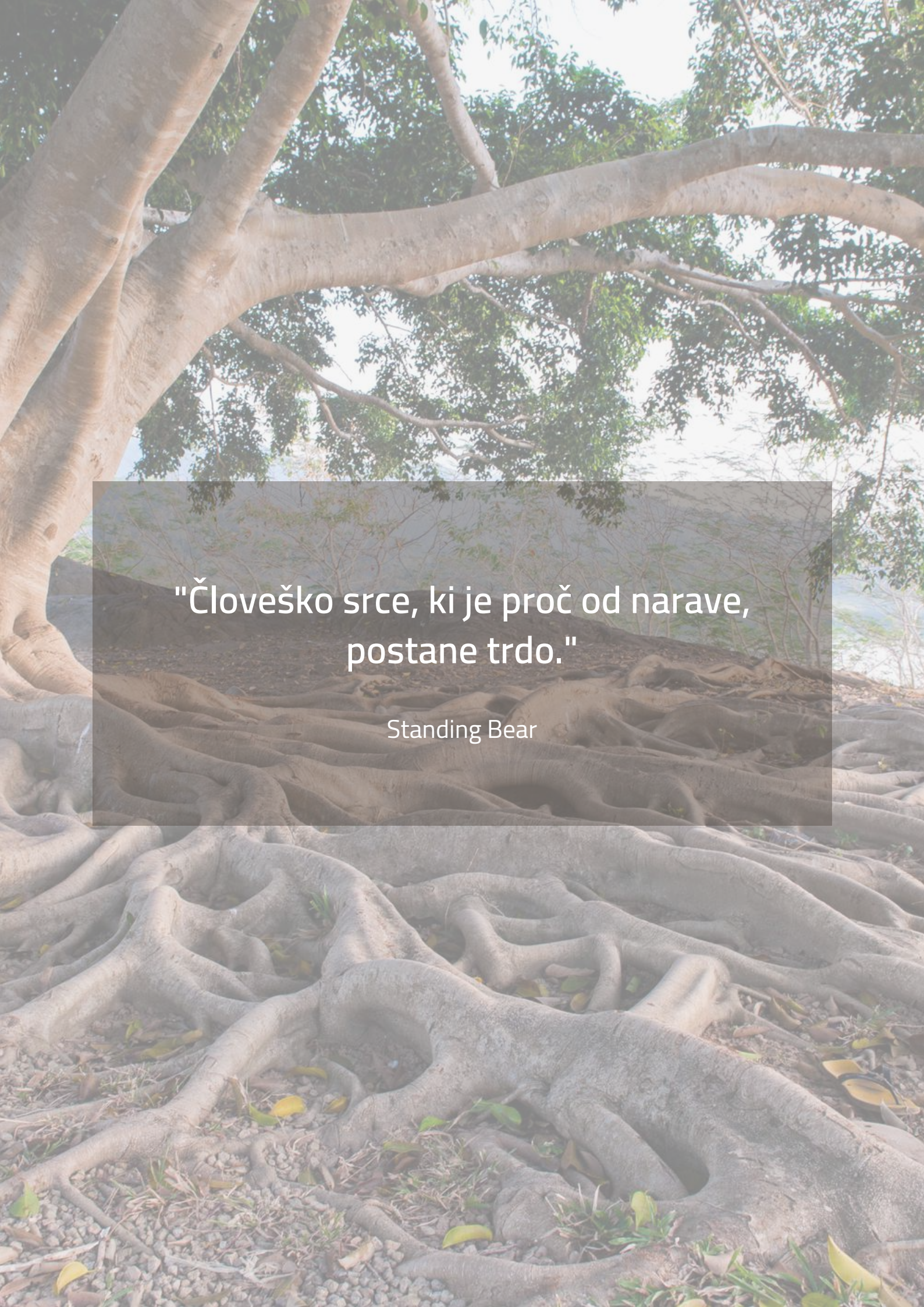
Zbornik konference lahko brezplačno najdete [tukaj: https://www.irdo.si/irdo2025/referati.html](https://www.irdo.si/irdo2025/referati.html).

Doslej je na 20 konferencah IRDO sodelovalo več kot 1.600 avtorjev z vsega sveta.

20th IRDO International Conference
INNOVATIVE SUSTAINABLE AND SOCIALLY RESPONSIBLE SOCIETY 2025:
 Personal responsibility as a part of social responsibility and sustainability
 11-12 June 2025, Maribor, Slovenia, European Union, ONLINE

"Človeško srce, ki je proč od narave,
postane trdo."

Standing Bear

Nova zakonodaja trga dela: višje pravice za brezposelne, spodbude za starejše in več fleksibilnosti

Zakon o urejanju trga dela (ZUTD)

Z junijem 2025 je Slovenija sprejela pomembno novelo Zakona o urejanju trga dela (ZUTD), ki prinaša večjo socialno varnost, spodbuja aktivno staranje in uvaja strožji nadzor nad delodajalci. Namen sprememb je odziv na tržne spremembe, demografske izzive in potrebe sodobnega delovnega okolja – predvsem pa zaščita najbolj ranljivih skupin na trgu dela.

Višja nadomestila za brezposelnost

Ena ključnih novosti je zvišanje nadomestil za brezposelnost. Najnižje nadomestilo bo zdaj znašalo 70 % bruto minimalne plače, najvišje pa se bo začelo pri 130 % in se postopno znižalo do 80 %. S tem ukrepom želi država zagotoviti večjo finančno stabilnost posameznikov, ki so nepričakovano izgubili zaposlitev. Ob tem se ukinja dosedanja privilegij višjih nadomestil za delavce v obmejnih regijah, ki so delali v tujini.

Spodbude za starejše: 80/90/100

Posebna pozornost je namenjena starejšim zaposlenim. Novela uvaja ukrep 80/90/100, s katerim lahko delavci, starejši od 58 let (meja se bo do leta 2035 postopno zvišala na 60), delajo 80 % delovnega časa, prejema

90 % plače, njihova pokojninska doba pa se kljub temu šteje v celoti. Gre za ukrep, ki omogoča lažji prehod v pokoj, ohranja delovno aktivnost in razbremenjuje delovni vsakdan.

ZRSZ dodatno spodbuja zaposlitev brezposelnih starejših: če se oseba, starejša od 59 let, znova zaposli v času prejemanja nadomestila, bo delodajalec deležen nadomestila v višini 40 % neto zneska, ki bi ga sicer prejela kot brezposelna.

Več fleksibilnosti za upokojene, študente in dijake

Upokojenci bodo po novem lahko delali do 85 ur mesečno (prej 60), kar je pomembna novost tako za gospodarstvo kot za posameznike, ki si želijo ostati delovno aktivni. Prav tako bo Zavod za zaposlovanje mladim omogočil večjo karierno podporo ter začasna dela tudi za študente in dijake.

ZRSZ z novimi pooblastili in mehanizmi nadzora

Pomembno vlogo pri uresničevanju sprememb bo imel Zavod RS za zaposlovanje, ki uvaja novo storitev

»zaposlitvene podpore«. Ta vključuje svetovanje in podporo osebam, ki so se na novo zaposlile ali imajo težave z ohranjanjem zaposlitve. ZRSZ bo imel tudi možnost zavrniti sodelovanje z delodajalci, ki so bili predmet nadzora s strani Inšpektorata za delo ali FURS.

Agencije za zaposlovanje bodo morale zagotoviti višje bančne garancije – kar 100.000 evrov (prej 30.000) – in tuji bodo morali za posredovanje delavcev v Sloveniji imeti registrirano podružnico. Gre za ukrepe, ki naj bi dvignili standarde delovanja in zaščitili pravice delavcev, predvsem tistih, ki prihajajo prek posrednikov.

Sistem, ki spodbuja vključevanje in pravičnost

Novela prinaša nov regulatorni okvir, ki povezuje ekonomsko učinkovitost z družbeno pravičnostjo. Spodbuja ohranjanje delovne aktivnosti starejših, razbremenjuje upokoјence in krepi možnosti za mlade. Dviguje pa tudi standarde na področju zaposlovanja in delovanja delodajalcev.

Začetek uveljavitve večine ukrepov je predviden za 1. januar 2026, nekatere določbe pa začnejo veljati že prej. Zavod RS za zaposlovanje bo v prihodnjih mesecih objavil dodatne usmeritve, razlage in tehnične prilagoditve, da bo prehod čim bolj učinkovit.

Z novelo ZUTD je Slovenija stopila korak naprej k bolj vključujočemu, pravičnemu in odzivnemu trgu dela. Cilj ni le večja zaposlenost, temveč tudi bolj kakovostne, varne in fleksibilne zaposlitve, ki odgovarjajo na potrebe posameznika in družbe kot celote.

Več informacij najdete tukaj: https://www.podjetniski-portal.si/moj-spletni-prirocnik/clanki/74178-novosti-novele-zakona-o-urejanju-trga-dela?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=tedenski_informacijski_prirocnik_za_podjetja_stevilka_26_27_2025&utm_term=2025-06-29

European Digital Skills Awards 2025:

Priložnost za mednarodno prepoznavnost

Evropska nagrada za digitalne veščine

Evropske nagrade za digitalne veščine (European Digital Skills Awards – EDSA) že tretje leto zapored nagrajujejo projekte, ki prispevajo k opolnomočenju Evropejcev z digitalnimi kompetencami. Prijave za letošnjo, peto izvedbo, so odprte od 3. junija do 15. julija 2025, Slovenskim organizacijam pa se odpira odlična priložnost za preboj na evropski oder.

Pet kategorij

Dogodek priznava inovativne pristope v petih ključnih kategorijah:

1. Digital Upskilling @ Work – nadgradnja digitalnih kompetenc za zaposlene.
2. Digital Skills for Education – krepitev digitalnih veščin učiteljev, dijakov in šolskih uprav.
3. Inclusion in the Digital World – dostopnost in medijska pismenost za ranljive skupine, kot so starejši, brezposelni in diskriminirani.
4. Women in ICT Careers – spodbujanje žensk v informacijsko-komunikacijskih tehnologijah.
5. Cybersecurity Skills – varnostna znanja za državljane in mala podjetja.

Prijave odprte – rok za prijavo v sredini julija

Aplikacije se zbirajo preko spletnega portala Digital Skills & Jobs Platform in ostajajo odprte do 15. julija 2025. Finalisti bodo razglašeni na spletnem dogodku oktobra 2025.

Zakaj se prijaviti?

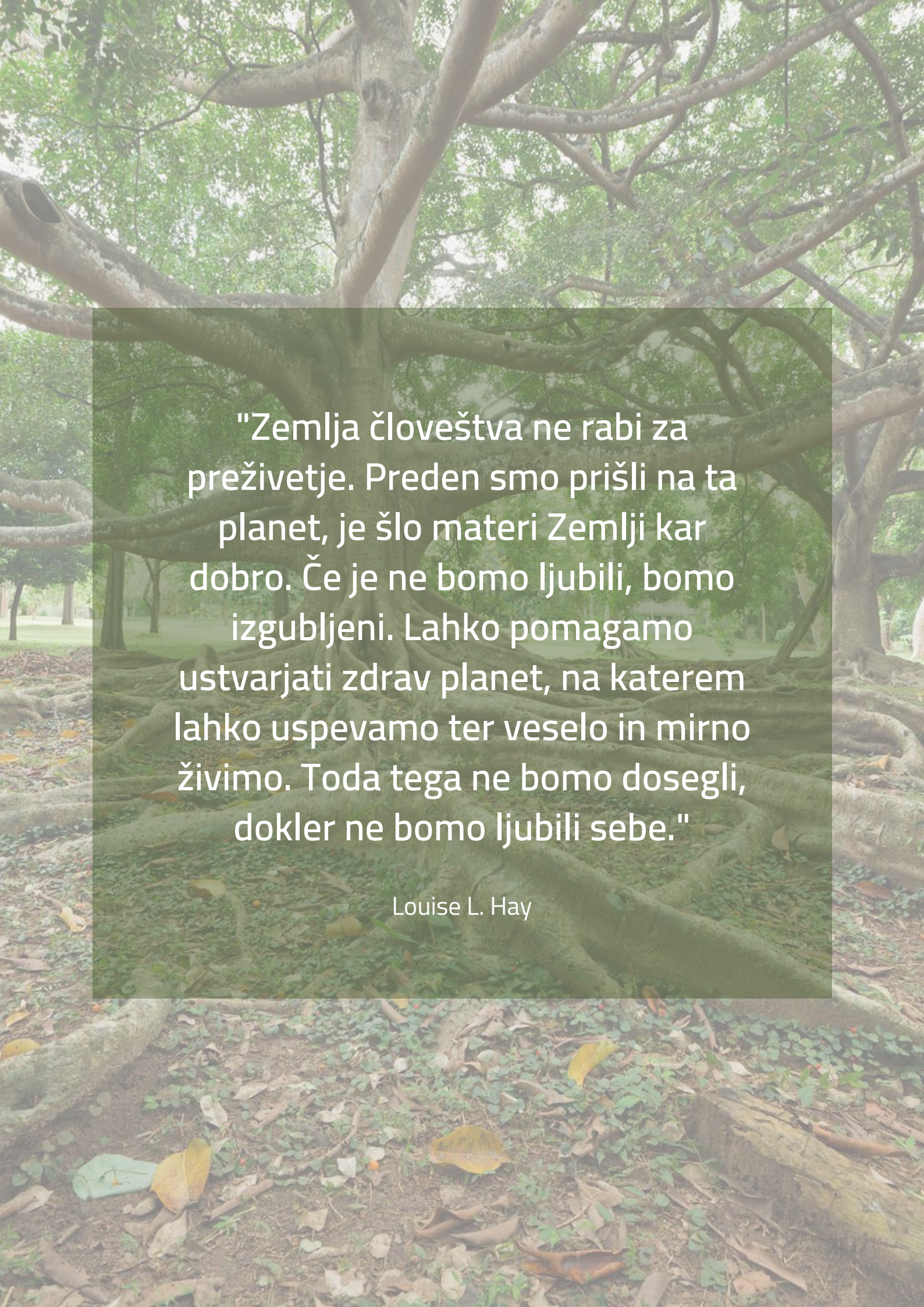
- Mednarodna vidnost: prepoznavnost na ravni EU za projekte inovativnega usposabljanja.
- Platforma za partnerstva: odprta je pot do sodelovanja in financiranja novih projektov na mednarodni ravni.
- Spodbuda za rast: končni zmagovalci bodo predstavljeni v Bruslju – pomembna referenca za slovenske organizacije.

Kako sodelovati

- Preglejte pogoje in izberite primerno kategorijo.
- Prijavite se med 3. junijem in 15. julijem 2025.
- Pripravite dobro prijavo – poudarite inovativnost, dosežen vpliv in potencial širitve.
- Če ste med finalisti, se pripravite na spletno predstavitev v oktobru.

Več informacij [tukaj](#).

"Zemlja človeštva ne rabi za preživetje. Preden smo prišli na ta planet, je šlo materi Zemlji kar dobro. Če je ne bomo ljubili, bomo izgubljeni. Lahko pomagamo ustvarjati zdrav planet, na katerem lahko uspevamo ter veselo in mirno živimo. Toda tega ne bomo dosegli, dokler ne bomo ljubili sebe."

Louise L. Hay

Obnovimo vodni krog: EU sprejela strateški načrt za vodno odpornost

Evropska komisija

Evropska komisija je 5. junija 2025 sprejela ambiciozno Strategijo za odpornost v zvezi z vodo, s katero želi zagotoviti čisto, dostopno in trajnostno upravljanje vodnih virov po vsej Evropski uniji. S strategijo se ugotavlja, da je voda osnova življenja – vendar ekstremni vremenski dogodki, poplave, suše in onesnaževanje že močno ogrožajo osnovno evropsko premoženje in konkurenčnost gospodarstva.

Tri ključne dimenzije strategije

1. Obnova in zaščita vodnega kroga: Naravni sistemi, kot so mokrišča, reke, podzemne vode, so nujni za samodejno čiščenje in skladiščenje vod. Strategija zato vodi k njihovi zaščiti, urejenemu saniranju onesnaženih območij in preprečevanju onesnaževanja v prihodnje.
2. Konkurenčna vodna gospodarstva: Evropa je že zdaj pionirka vodnih inovacij – s 40 % globalnih patentov na tem področju – a ima še neizkoriščen potencial. Strategija spodbuja razvoj podjetij, ki proizvajajo pametne rešitve, testne infrastrukture in pilotne projekte.
3. Čista in dostopna voda za vse: Dostopnost pitne vode in rehabilitacija kanalizacijskih ter čistilnih sistemov sta pravica vseh državljanov. Poseben poudarek je na cenovni dostopnosti in kvaliteti tudi za ranljive skupine.

Financiranje – 15 milijard € investicij

Evropska investicijska banka bo v letih 2025–2027 v sklad za krepitev odpornosti vodnih sistemov zagotovila več kot 15 milijard evrov javnih in zasebnih sredstev. Cilj je ustvariti spodbudno finančno in regulativno okolje za hitre izboljšave pri vodni infrastrukturi in upravljanju virov.

Vloga državljanov, podjetij in lokalnih skupnosti

Strategija izpostavlja ključno vlogo uporabnikov – potrošnikov, kmetov, podjetij in občin – pri varčevanju z vodo, preprečevanju odpadnih voda in osveščanju. Zavedanje o mejah vodnih virov mora postati del ekonomskega in zasebnega ravnanja.

Prihodnji koraki in implementacija

EU bo članicam predložila več kot 30 ukrepov – od izboljšav infrastrukture do digitalnih rešitev in okrepitve zakonodaje – z izrazitim ciljem hitre implementacije. Lokalna izvajanja bo podprla nacionalna podpora preko razpoložljivih evropskih sredstev.

Več informacij sledi na naslednji strani.

Poudarki iz medijev

Kot je zapisala evropska komisarka Jessica Roswall:

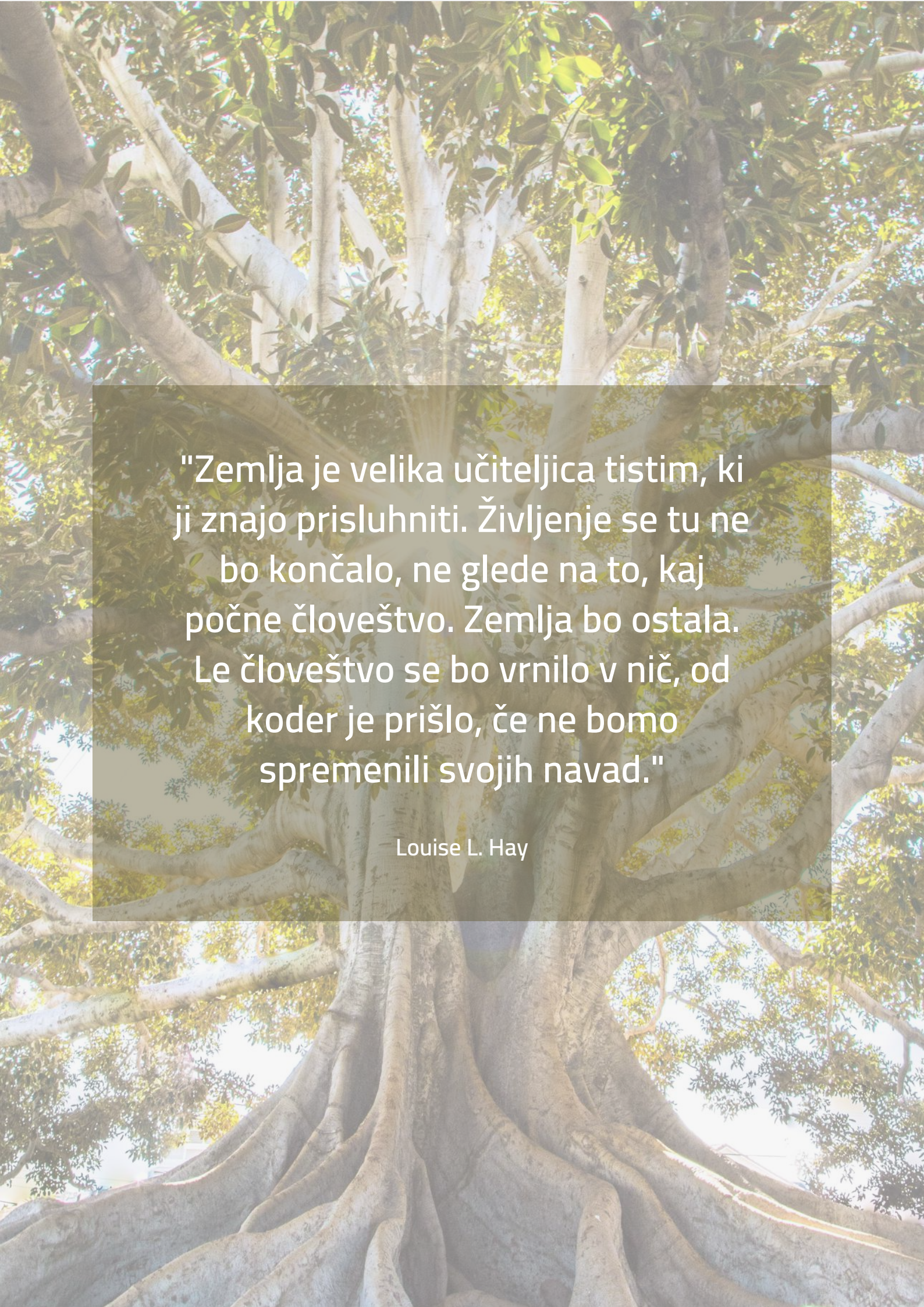
“Vodo jemljemo za samoumevno – a poplave, suše in onesnaženja nas opozarjajo: brez hitrih ukrepov ni življenja.”

Poudarjeno je tudi, da strategija ni le okoljski dokument, ampak dokument gospodarske in družbene odpornosti.

Zaključek

Evropska strategija za odpornosti voda je prelomna – ne le zaradi obsežnega financiranja, temveč zaradi sistemskih sprememb, ki jih želi doseči. Z obnovo ekosistemov, inovativnim gospodarjenjem in vključujočo politiko bo EU lažje odgovorila na klimatske izzive. Strategija s tem potrjuje, da je voda preveč dragocena, da bi jo prepuščali naključju – saj je vir življenja, gospodarstva in prihodnosti.

"Zemlja je velika učiteljica tistim, ki ji znajo prisluhniti. Življenje se tu ne bo končalo, ne glede na to, kaj počne človeštvo. Zemlja bo ostala. Le človeštvo se bo vrnilo v nič, od koder je prišlo, če ne bomo spremenili svojih navad."

Louise L. Hay

Od institucionalnih vlagateljev k vključevanju deležnikov: Konferenca o prihodnosti korporativnih vrednot v organizaciji Pravnega inštituta ZRS Koper

ZRS Koper

V Piranu je 23. junija 2025 potekala 3. znanstvena konferenca z naslovom »Korporativno upravljanje in tehnologija v dobi ESG«, ki je združila priznane strokovnjake iz Slovenije in tujine. Osrednja tema razprav so bili sodobni izzivi in priložnosti korporativnega upravljanja v luči okoljskih, družbenih in upravljavskih (ESG) standardov ter vloga tehnologije pri trajnostnem vodenju podjetij.

Dogodek je organiziral Pravni inštitut ZRS Koper v sodelovanju z Evro-sredozemsko univerzo (EMUNI) in Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti (IRDO). Konferenca, ki je potekala v angleškem jeziku, je bila del raziskovalnega projekta »Družbena odgovornost podjetij kot odgovornost direktorjev« (ARIS J5-4582) in je ponudila pomemben prostor za izmenjavo znanja in izkušenj med več kot 40 udeleženci v živo in prek spleta.

Konferenco so slavnostno odprli predstavniki organizatorjev in ugledni gostujoči profesorji. Program je potekal v treh vsebinsko bogatih panelih. Prvi panel je obravnaval vprašanja glasovanja delničarjev, razkritja političnih aktivnosti podjetij ter problematiko odvzema volilnih pravic delničarjem.

Drugi panel je bil namenjen razpravam o vlogi nadzornih organov, vplivu umetne inteligence na poslovne odločitve in demokraciji v korporacijah. Tretji panel pa se je osredotočil na digitalne pravice, uveljavljanje ESG standardov in vrednostne papirje z evropskega vidika.

Udeleženci so poglobljeno razpravljali o vlogi delničarjev in deležnikov pri oblikovanju korporativnih vrednot ter prihodnosti podjetij v kontekstu družbene odgovornosti. Posebna pozornost je bila namenjena izzivom obstoječih sistemov korporativnega upravljanja, kjer imajo velik vpliv institucionalni vlagatelji, medtem ko je glas malih delničarjev pogosto zapostavljen. Govorci so poudarili potrebo po večji vključitvi deležnikov – ne le kot zakonski obveznosti, temveč kot priložnosti za večjo legitimnost in trajnost podjetij.

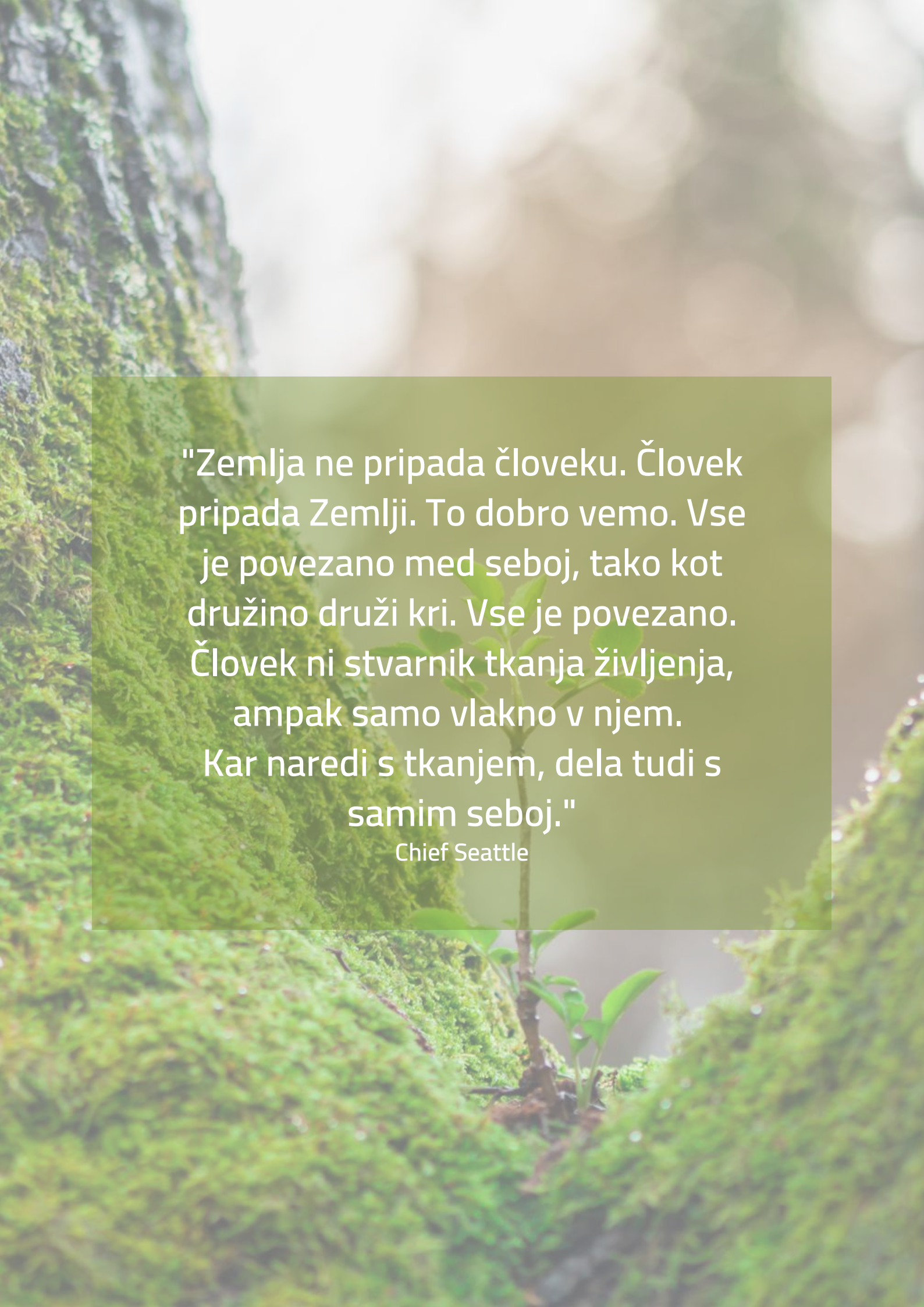
Predlagane so bile tudi konkretne rešitve za krepitev vloge deležnikov, kot na primer uvedba posebnih razredov delnic, hibridnih finančnih instrumentov ali trajnostnih obveznic, vse z namenom povečanja njihovega vpliva brez spremembe temeljnega pravnega okvira podjetij.

Konferenca je odprla ključna vprašanja o tem, komu podjetja v resnici služijo in kako naj v prihodnosti usklajujejo ekonomske cilje z družbenimi pričakovanji. Med govorce so bili priznani profesorji prava in strokovnjaki s področja korporativnega upravljanja z univerz v Utahu, Pensilvaniji, Duke, Georgetown Law in drugih vodilnih institucij.

Več informacij najdete tukaj: <https://www.zrs-kp.si/novice/od-institucionalnih-vlagateljev-k-vkljucevanju-deleznikov-konferenca-o-prihodnosti-korporativnih-vrednot-v-organizaciji-pravnega-instituta-zrs-koper/>. Fotografije pa si lahko ogledate v nadaljevanju.

"Zemlja ne pripada človeku. Človek
pripada Zemlji. To dobro vemo. Vse
je povezano med seboj, tako kot
družino družijo kri. Vse je povezano.
Človek ni stvarnik tkanja življenja,
ampak samo vlakno v njem.
Kar naredi s tkanjem, dela tudi s
samim seboj."

Chief Seattle

Podnebni zakon – razvojna priložnost za Slovenijo

Slovenija je 5. junija 2025 naredila odločilen korak k zeleni preobrazbi države – Vlada je namreč potrdila predlog Podnebnega zakona, strateškega zakonskega okvira, ki presega zgolj okoljsko naravnost.

Ključni cilji in koristi

- Podnebna nevtrálnost do leta 2045: Zakon predvideva postopno znižanje emisij toplogrednih plinov in povečanje ponorov, hkrati pa krepi odpornost slovenskih regij, mest in občin na podnebne spremembe.
- Pravičnost in predvidljivost: Poseben poudarek je na socialnem vidiku – vključevanje ranljivih skupin, pravičen prehod in zeleno proračunsko načrtovanje za varnejšo in bolj enakovredno prihodnost.
- Biznis priložnosti: Podjetja pridobijo jasen okvir za zelene investicije, dostop do sredstev iz Podnebnega in Socialnega sklada, enakovredne pogoje z sistemom CBAM ter možnost vlaganja v nizkoogljične tehnologije in krožno gospodarstvo.

Struktura novega pristopa

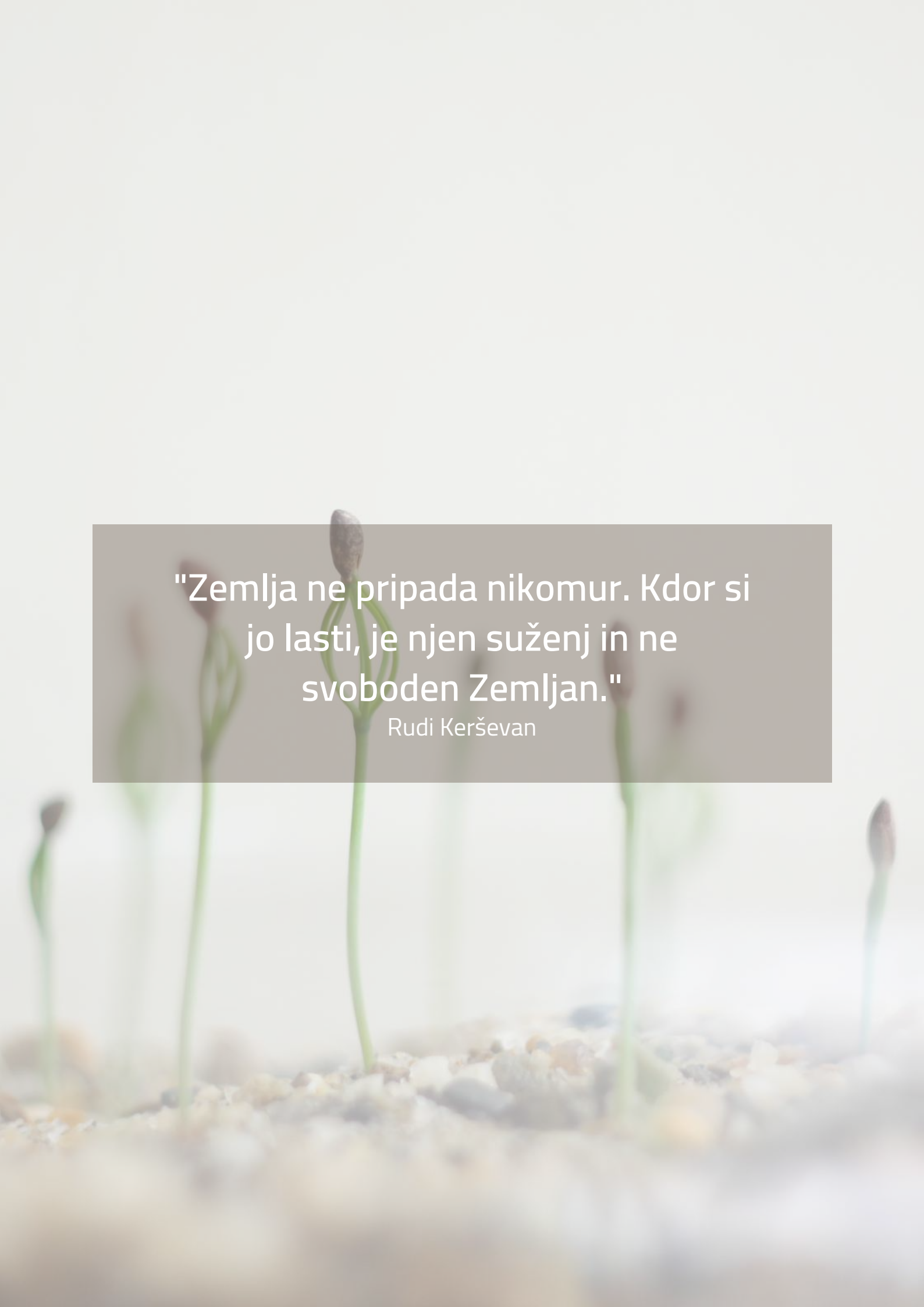
Zakon uvaja jasne strateške dokumente – od Dolgoročne podnebne strategije do regionalnih akcijskih načrtov – in gradi na transparentnosti preko Podnebnega sveta in rednega spremljanja napredka. Razširja tudi vključevanje novih sektorjev (stavbe, promet) v trgovanje z emisijami.

Zaključek

Predlog Podnebnega zakona je več kot regulacija – je investicija v pametno, trajnostno in odporno prihodnost Slovenije. Z jasnim okvirom za državo, občine, podjetja in državljane odpira vrata k zelenim inovacijam, socialni pravičnosti in konkurenčnosti na evropskem odru – z jasnim ciljem: podnebna nevtrálnost do leta 2045.

Več informacij je na voljo tukaj: <https://www.gov.si/novice/2025-06-05-podnebni-zakon-razvojna-priloznost-za-slovenijo-ljudi-in-podjetja/>

A photograph of several small green seedlings with dark brown buds growing out of a layer of light-colored gravel. The background is a soft, out-of-focus light grey. A semi-transparent grey rectangular box is centered over the image, containing white text.

"Zemlja ne pripada nikomur. Kdor si
jo lasti, je njen suženj in ne
svoboden Zemljan."

Rudi Kerševan

Več kot 800 podpisnikov zahteva: Ohranimo močno in samostojno Ustvarjalno Evropo!

Ob pripravi novega dolgoročnega proračuna EU (2028–2034) je mednarodna mreža Culture Action Europe – katere članica je tudi slovenska organizacija Motovila – sprožila kampanjo Upoštevajte. Plačajte. Zaupajte. (Ask. Pay. Trust.), s katero poziva evropske institucije k ohranitvi in krepitvi programa Ustvarjalna Evropa.

Več kot 800 strokovnjakinj_ov in 480 organizacij iz 40 držav se je že pridružilo pozivu, ki od Evropske komisije zahteva:

- Samostojen in ločen program za kulturo in ustvarjalnost,
- Zvišanje proračuna na 2% celotne porabe EU,
- Spoštovanje umetniške svobode in bolj prilagojene razpisne mehanizme.

Program Ustvarjalna Evropa trenutno predstavlja le 0,2% proračuna EU, čeprav ima izjemen multiplikativni učinek: vsak evro povrne 11 EUR v BDP. Poleg gospodarskega učinka ima kultura tudi ključno vlogo pri spodbujanju družbene kohezije, demokratične udeležbe in duhovne odpornosti Evrope.

»To je tako, kot da bi gledali dvourni film, pa vam pokažejo le 15 sekund. Kot da bi umetnicam_kom torto razrezali na 500 kosov in jim dali le enega.«

Zato pobudniki sporočajo evropskim institucijam: Upoštevajte. Plačajte. Zaupajte.

Kampanjo lahko podprete tudi sami: Culture Action Europe

IZOBRAŽEVANJA IRDO

1. stopnja: VODJA ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ (VDOTR)

Dodatne informacije najdete [TUKAJ](#)

**CERTIFIKAT VODJA ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA**

Certifikat "Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj" prinaša temeljno izobraževanje o trajnostnem razvoju in družbeni odgovornosti podjetij. Program zajema razumevanje njenega nastanka, ključnih tem, ter aktualnih dokumentov EU in Slovenije. Osredotoča se na upravljanje trajnostnega razvoja, vključevanje deležnikov, ekonomske, okoljske in družbene vidike načrtovanja ter osnovne ESG pojme.

Poudarja povezavo med osebno in družbeno odgovornostjo ter trajnostnim razvojem, ključna področja družbene odgovornosti podjetja, strateško načrtovanje, poročanje, vzvode Evropske komisije, vpeljavo trajnostnega upravljanja, oceno pomembnosti ter na poročevalske okvirje ESG, ESRS in GRI.

Aktivnosti vključujejo elektronski izpit ter podelitev certifikatov na zaključnem srečanju, da bi tako udeleženci celovito pridobili osnovne kompetence na področju družbene odgovornosti in trajnostnosti v poslovnem okolju.

2. stopnja: STRATEG ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

Dodatne informacije najdete [TUKAJ](#)

**CERTIFIKAT STRATEG ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA**

Certifikat "Strateg za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj" ponuja napredno usposabljanje za strokovnjake in vodje, ki želijo pridobiti celovita znanja o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju ter se osredotočiti na strateško uvajanje teh konceptov v organizacijo. Program omogoča vpogled v najnovejše usmeritve EU in Slovenije, podpira trajnostno transformacijo, predstavlja

dobre prakse, omogoča primerjave z drugimi podjetji ter zagotavlja kompetence za celovito upravljanje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Usposabljanje je ključno za prilagoditev poslovnih modelov po novih pravilih EU leta 2024 in 2025. Zato je namenjeno direktorjem, vodjem in strokovnjakom iz različnih poslovnih funkcij, vodjem projektov, koordinatorjem ESG, komunikacijskim strokovnjakom ter vsem, ki želijo vključiti trajnostno upravljanje v poslovanje.

3. stopnja: ESRS EXPERT ZA TRAJNOSTNO POROČANJE

Dodatne
informacije najdete
[TUKAJ](#)

Usposabljanje za certifikat "ESRS EXPERT za trajnostno poročanje" na tretji stopnji predstavlja temeljito izobraževanje za strokovnjake, ki želijo osvojiti kompleksna znanja o trajnostnem poročanju v skladu s CSRD in ESRS standardi ter novimi Omnibus paketi. Program omogoča razumevanje ključnih vidikov trajnostnega poročanja, postavljanje KPI-jev na področju ESG ter vzpostavitev integriranega letnega poročila za velika podjetja. Več: www.irdo.si

Prvi sklop 12 ESRS standardov, sprejet s strani EU julija 2023, postavlja temelje za preglednost in odgovornost podjetij. Usposabljanje poudarja strateški in dinamično-razvojni pristop, opremlja s kompetencami za celovito pripravo poročil ter omogoča udeležencem postati imetnik certifikata ESRS EXPERT v Sloveniji.

Pogoj za sodelovanje je uspešno opravljena II. stopnja IRDO certifikata, in/ali predhodno znanje o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju, ter 70 % udeležba na srečanjih, uspešno opravljanje nalog in pisni izpit. Individualno svetovanje je dodatna ugodnost za udeležence. Prvih 19 imetnikov tega certifikata znanje že uporablja v praksi, pridružite se jim v letu 2025 tudi vi!

NAPREDNO

TRAJNOSTNA SUPERVIZIJA

Dodatne informacije
najdete [TUKAJ](#)

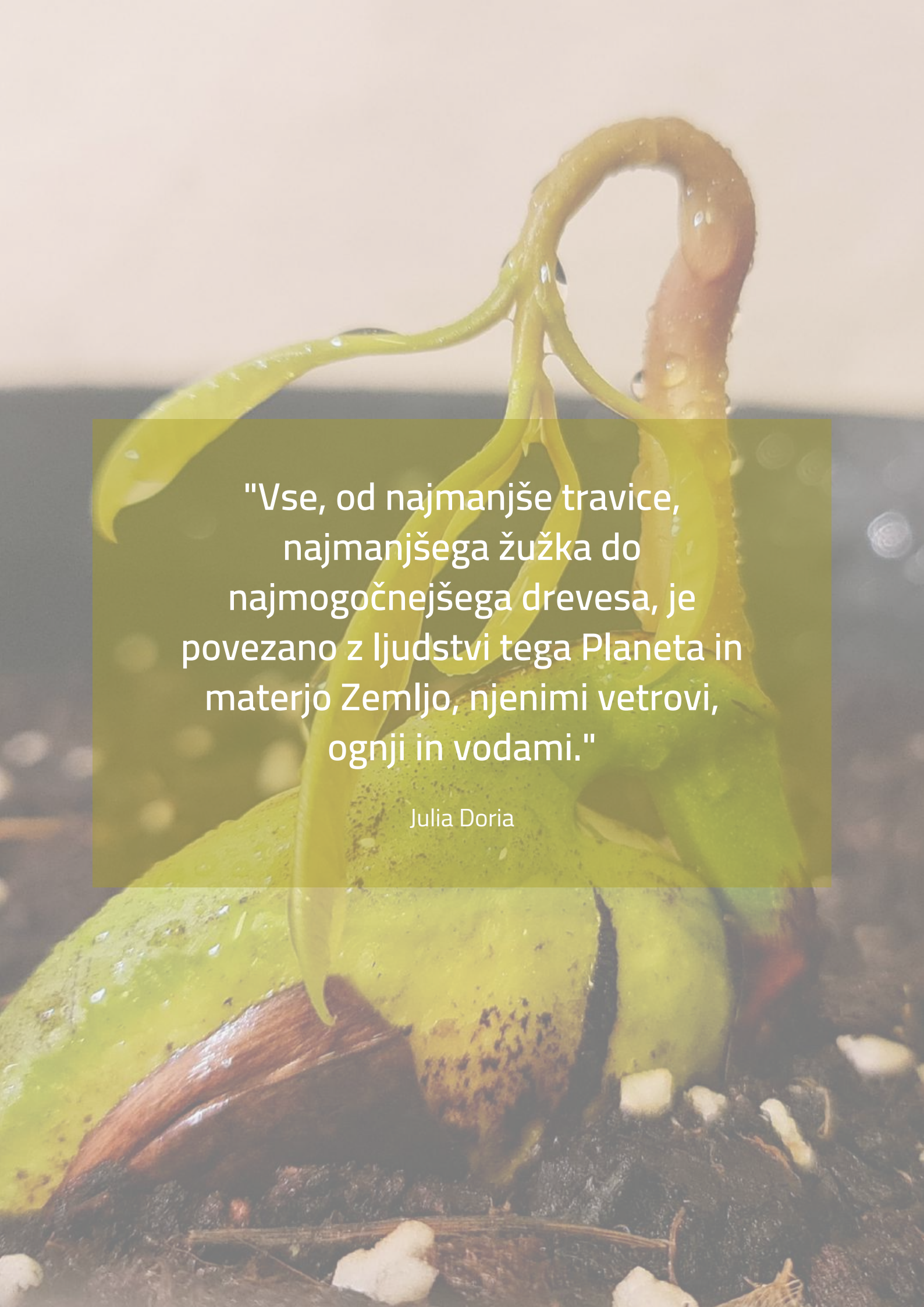

IRDO vabi strokovnjake s področja trajnostnosti in družbene odgovornosti k vključitvi v program IRDO Trajnostna supervizija.

Mesečna virtualna srečanja ponujajo priložnost za izmenjavo znanja in izkušenj, iskanje rešitev za izzive pri ESG upravljanju ter spremljanje aktualnih novosti.

Supervizija omogoča strokovni razvoj, podporo pri uvajanju trajnostnih sprememb ter mreženje s priznanimi strokovnjaki. Program je namenjen imetnikom IRDO certifikatov na II. in III. stopnji, ki želijo nadgraditi svoja znanja in povezati teorijo s prakso.

Pridružite se skupnosti, ki že več kot 20 let prispeva k trajnostnemu razvoju in družbeni odgovornosti!

"Vse, od najmanjše travice,
najmanjšega žužka do
najmogočnejšega drevesa, je
povezano z ljudstvi tega Planeta in
materjo Zemljo, njenimi vetrovi,
ognji in vodami."

Julia Doria

DRUŽBENA ODGOVORNOST V SLOVENIJI IN PO SVETU

5. strokovni seminar: Podpiranje sočutja in sodelovanja z in med mladimi

URSM

10. 9. 2025, 10:00-13:15, Galerija Kocka, Novo mesto

Urad RS za mladino in Zavod Novo mesto vabita na peti strokovni seminar ob izidu znanstvene monografije »Sočutni jezik med mladimi«. Dogodek je namenjen vsem, ki delajo z mladimi – v šolah, zdravstvu, nevladnih organizacijah in socialnih službah – ter mladim samim. Seminar ponuja praktična orodja, primere dobrih praks in prostor za izmenjavo idej, kako v skupnostih graditi varno, sočutno in vključujoče okolje.

- Predstavitev monografije s prispevki več kot 70 avtorjev
- Praktične delavnice in preizkus orodij za delo z mladimi
- Mreženje, povezovanje in krepitev skupnosti
- Prijave do 5. septembra 2025: [Prijavni obrazec](#).

EYE Opener – Empowerment in Youth Exchanges

SALTO

27. 10. - 1. 11. 2025, Youth Centre Ankkapurha, Finska

Mednarodni intenzivni tečaj, namenjen mladinskim delavcem in mladim (15–18 let), ki želijo skupaj načrtovati kakovostne mladinske izmenjave v okviru Erasmus+.

Program temelji na dinamičnem načinu "learning-by-doing": simulacije, igre, delavnice, info-seje in reflektivni dialog, ki udeležencem omogočajo, da razvijejo dejanske projektne ideje in se pripravijo na prijavo v naslednjem roku Erasmus+.

Prijave & financiranje: Podprto preko Erasmus+ – stroški bivanja in hrane so kriti, možna je povrnitev potnih stroškov prek nacionalnih agencij. Prijave neposredno preko SALTO-portala ali nacionalne agencije.

Več informacij najdete tukaj: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/training/eye-opener-training-course-on-empowerment-in-youth-exchanges.13542/>

Festival LUPA 2025 – vseslovenski dan nevladnih organizacij

CNVOS

3. september 2025, Prešernov trg, Ljubljana

Pridružite se največjemu prazniku nevladnih dejavnosti v Sloveniji! Na 23. festivalu LUPA bo več kot 120 NVO predstavilo svoje delo na stojnicah, umetniških in kulturnih točkah ter z živim programom na Prešernovem trgu in okolici.

Več informacij tukaj:
<https://www.cnvos.si/novice/3775/bliza-se-lupa-2025/>

- Stojnice: Brezplačen prostor za predstavitev organizacij – prijave odprte do 7. julija (ali do zapolnitve mest).
- Živi program: Glasbeni, plesni in gledališki vložki, športne demonstracije ipd. – odprte prijave organizacij, ki se prijavijo za stojnico.
- Kontakt: lupa@cnvos.si

Poletna šola "Pot do uspeha" – 5-dnevno brezplačno usposabljanje za dijake (15–18 let)

Rotaract Ljubljana 25

poletje 2025

Brezplačna 5-dnevna poletna šola, namenjena dijakom med 15. in 18. letom, ki želijo razviti uporabne veščine – mehke kompetence, osebne finance, podjetništvo, karierna rast in motivacija –, ki jih ne najdemo v običajnem šolskem kurikulumu.

Zakaj se udeležiti:

- Predavalo bo več kot 15 uspešnih mladih podjetnikov, medijskih osebnosti in vrhunskih športnikov – odlični vzorniki za dijake.
- Program temelji na neformalnem načinu "learning-by-doing": delavnice, interaktivne igre in razvoj konkretnih projektnih idej, ki jih bodo dijaki lahko uresničili.

- Udeleženci razvijajo samozavest, kritično mišljenje in podjetniške pristope – pripravijo se na prihodnost.

Za koga: Dijaki 15–18 let, ki želijo preseči šolski okvir in razširiti svoje znanje, potencial in mrežo stikov.

Cena in prijava:

- Dogodek je brezplačen.
- Prijave potekajo preko spletne strani potdouspeha.com.
- Lokacija, natančen čas in ostale podrobnosti bodo znane po prijavi.

Prijava na:
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfbl14x7TGyE5dzchRHhC1YBFR_rgZgqfXsCk9rwLu20yb5A/viewform

Državno srečanje mladinskega sektorja 2025: Partnerstva za razvoj – pogled naprej

URSM in IRDO

Ljubljana, 25. november 2025 – V prestolnici se bo odvijalo osrednje nacionalno srečanje mladinskega sektorja, ki predstavlja najpomembnejši letni dogodek za snovanje prihodnosti mladinskega dela v Sloveniji.

Letošnje srečanje nosi naslov »Partnerstva za razvoj mladinskega sektorja – pogled naprej«, srečanje organizira Urad RS za mladino (URSM) v sodelovanju z IRDO – Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti.

Dogodek bo združil več kot 150 udeležencev iz različnih okolij – od mladinskih organizacij, civilne družbe in gospodarstva do predstavnikov javnih institucij, lokalnih skupnosti in mladih samih. Srečanje bo vključevalo plenarni del, vsebinske razprave in podelitev državnih priznanj za izjemen prispevek k razvoju mladinskega sektorja.

Osrednja tema dogodka odpira prostor za strateški razmislek o petih ključnih partnerskih področjih:

- sodelovanje z državo in odločevalci,
- povezovanje z gospodarstvom,

- vloga civilne družbe,
- krepitev mladinskega dela ter notranja kohezija sektorja,
- in širitev mednarodnega sodelovanja.

Z letošnjim dogodkom želijo organizatorji ne le analizirati trenutno stanje, temveč tudi ustvariti konkretne predloge, priporočila in zaveze za prihodnost mladinskega sektorja – takšnega, ki bo odporen, povezan, in prepoznan kot ključni gradnik trajnostne družbe.

Vabilo in podrobnejši program dogodka bosta objavljena v začetku jeseni. Do takrat pa vabljeni, da si 25. november 2025 že zdaj zabeležite v svoje koledarje – ker prihodnost mladih je prihodnost vseh nas.

DRŽAVNO SREČANJE MLADINSKEGA SEKTORJA 2025

Partnerstva za razvoj mladinskega sektorja – pogled naprej

LJUBLJANA, 25. 11. 2025

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
URAD RS ZA MLADINO

IRDO
Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

A dandelion seed head is shown in the lower-left foreground, its seeds beginning to disperse. The background is a soft, warm gradient of orange and yellow, suggesting a sunset or sunrise. A semi-transparent brown rectangular box is centered in the upper half of the image, containing white text.

“Če bi bila Zemlja vaše telo, bi lahko občutili bolečino na vseh področjih, kjer je prizadeta - vojne, politično in ekonomsko zatiranje, lakota in onesnaženje pustošijo na vseh koncih.”

Tich Nhat Hanh

EVROPSKI CSO NETWORK OBJAVIL PRVI DISKUSIJSKI DOKUMENT: POVEZUJE TRAJNOST IN KONKURENČNOST

Bruselj, junij 2025 – CSR Europe, vodilna evropska mreža za trajnostno poslovanje, je prek svoje nedavno ustanovljene Evropske mreže CSO (Chief Sustainability Officers) izdala svoj prvi uradni Discussion Paper “Leveraging Compliance Towards Business Value”, podkrepjen s konkretnimi izkušnjami trajnostnih vodij iz celotne Evrope.

Dokument temelji na vsakodnevnih izzivih in rešitvah, s katerimi se podjetniški CSO-ji srečujejo pri izvajanju EU trajnostnih regulativ (npr. CSRD, CSDDD, CBAM). Poudarja potrebo po pragmatičnemu in usklajenem urejanju, ki spodbuja inovacije, konkurenčnost in večjo učinkovitost zakonodaje.

Gradivo bo uradno predstavljeno 24. junija na European Sustainable Industry Summit 2025, prav tako pa je že uporabljeno kot orodje v dialogu z evropskimi institucijami za pripravo mejnikov paketa “Omnibus simplification”.

Zakaj je to pomembno?

- To je prvi dokument, ki ga je pripravila mreža CSO pred pomembnim strateškim dogodkom v Bruslju, kar kaže na strateško vlogo praktikantov različnih podjetij pri oblikovanju trajnostne politike EU.
- Poudarek je na konkretnih priporočilih – poenostavitve, usklajenost, spodbude in ustvarjanje spodbudnega okolja – ki lahko med regulacijo in izvajalno prakso vzpostavijo večjo skladnost.

Kaj sledi?

Čeprav je dokument že objavljen, se bo mreža CSO nadalje povezovala z EU institucijami, s ciljem razviti “Menu of Solutions” za trajnostne in konkurenčne ukrepe, ki bodo pripomogli k bolj učinkovitemu in spoštljivemu uresničevanju zakonodaje v praksi.

Evropska mreža CSO ostaja odprta za vključevanje novih trajnostnih direktorjev iz podjetij, kar krepi njen status zaupanja vrednega sogovornika med politiko in gospodarstvom.

Več informacij najdete tukaj: https://www.csreurope.org/european-cso-network-paper-media-kit?utm_source=chatgpt.com.

THE EUROPEAN
CSO NETWORK
Powered by CSR Europe

Better regulation for stronger implementation

Chief Sustainability Officers' actionable
recommendations for a workable Omnibus
to support corporate sustainability
2025

A view from practitioners

Powered by CSR Europe with the support
from our knowledge partner SB+CO

SB+CO

RAZPISI, PRILOŽNOSTI, SEMINARJI, KONFERENCE

Poziv za partnerstva: Globalni sklad za verodostojnost informacij o podnebnih spremembah 2025

- Razpisovalec: UNESCO v sodelovanju s CNVOS
- Rok za prijavo: do 6. julija 2025
- Namen razpisa: Podpora partnerstvom, ki zagotavljajo zanesljive, preverjene in javnosti dostopne informacije o podnebnih spremembah – ključnega pomena za izboljšane odločitve, ozaveščanje in proaktivno delovanje v družbi.
- Komu je namenjeno: Nevladnim organizacijam, raziskovalnim inštitutom, medijskim hišam in drugemu civilnodružbenemu partnerstvu, ki načrtujejo projekte ozaveščanja, informiranja ali izobraževanja o podnebj.
- Kaj razpis vključuje: Možnost mreženja, pridobivanja sredstev za razvoj skupnih projektov, krepitev kompetenc ter dostopa do mednarodne platforme podpiranja verodostojnega naravovarstvenega komuniciranja.

Več informacij je na voljo tukaj: <https://www.cnvos.si/razpisi/razpis/15785/globalni-sklad-za-verodostojnost-informacij-o-podnebnih-spremembah-poziv-za-partnerstva-2025>

Javni razpis: Znanstvenoraziskovalno sodelovanje med Slovenijo in Japonsko 2026–2028

- Razpisovalec: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARIS).
- Rok za prijavo: 3. september 2025, do 14:00.
- Namen: Sofinanciranje bilateralnih raziskovalnih projektov med Slovenijo in Japonsko za obdobje 2026–2028.
- Komu je namenjeno: Univerzam, raziskovalnim inštitutom in drugim raziskovalnim subjektom iz Slovenije in Japonske, ki želijo izvajati meddržavne raziskave.
- Kaj razpis vključuje: Podpora vključuje financiranje obojestranskih obiskov raziskovalcev, razvoj skupnih projektov in diplomatsko povezovanje med raziskovalnimi skupinami.
- Gre za edinstveno priložnost za krepitev mednarodnega znanstvenega sodelovanja z Japonsko, spodbujanje inovacij in krepitev raziskovalnih povezav na področjih od naravoslovnih do družboslovnih znanosti.

Več informacij je na voljo tukaj: <https://www.cnvos.si/razpisi/razpis/15776/javni-razpis-za-sofinanciranje-znanstvenoraziskovalnega-sodelovanja-med-republiko-slovenijo-in-japonsko-v-letih-2026-2028>

Javni razpis: Študijske pomoči za subvencioniranje šolnin (študijsko leto 2025/26)

- Razpisovalec: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARIS)
- Rok za prijavo: 9. oktober 2025 (priporočljivo, da gre prijava pravočasno na pot)
- Namen: Pomoč pri kritju šolnin za strokovne delavce, ki se izobražujejo v okviru študijskega leta 2025/2026, z namenom spodbujanja njihovega nadaljnjega strokovnega razvoja
- Komu je namenjeno: Zaposlenim v strokovno-izobraževalnih vlogah (učitelji, mentorji, pedagogi, svetovalci itd.), ki v študijskem letu 2025/26 vpisujejo nove diplomske, magistrske ali doktorske študij
- Kaj razpis vključuje: Delno ali polno subvencioniranje šolnin, usmerjeno v dvig strokovne in pedagoške ravni ter izboljšanje kakovosti izobraževanja v praksi
- Gre za pomembno podporo strokovnjakom, ki želijo nadgraditi svojo izobrazbo in tako dvigniti kakovost izobraževalno-vzgojnega dela v Sloveniji.

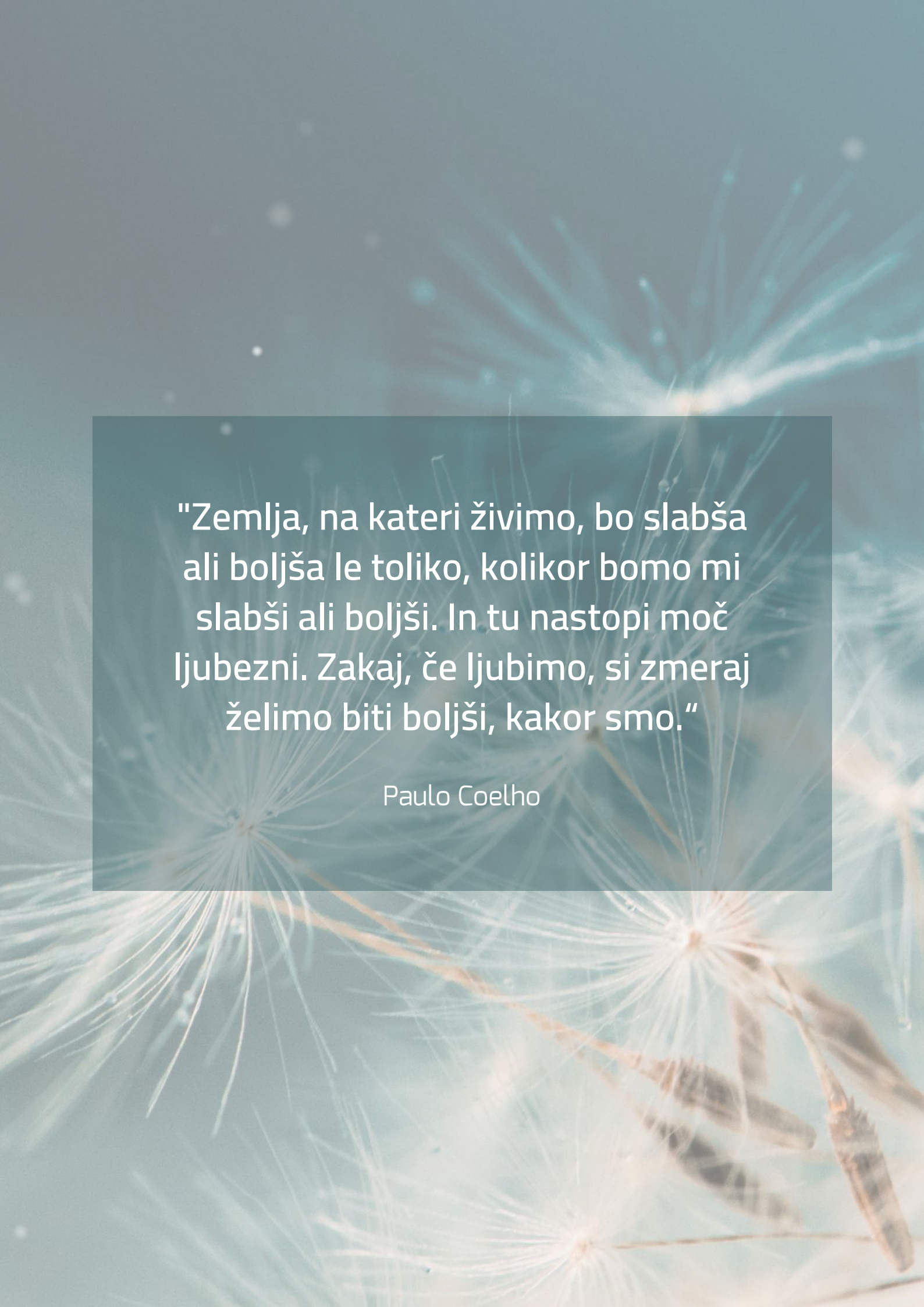
Več informacij lahko najdete tukaj: <https://www.cnvos.si/razpisi/razpis/15777/javni-razpis-studijskih-pomoci-za-subvencioniranje-solnin-za-nadaljnje-izobrazevanje-strokovnih-delavcev-v-studijskem-letu-202526>

Javni razpis: Kompetenčni center za umetno inteligenco Slovenije (2025–2029)

- Razpisovalec: Ministrstvo za digitalno preobrazbo RS v sodelovanju z Evropsko unijo
- Rok za prijavo: do 4. avgusta 2025 (točen datum preverite v razpisni dokumentaciji na Portalu podjetništvo)
- Cilj razpisa: Vzpostavitev in delovanje nacionalnega Kompetenčnega centra za umetno inteligenco, ki bo podpiral digitalno transformacijo slovenskega gospodarstva, javne uprave in raziskovalnih institucij
- Komu je namenjeno: Konzorcijem, ki združujejo raziskovalne organizacije, univerze, tehnološka podjetja in nevladne javne subjekte z izkušnjami na področju AI
- Kaj projekt vključuje: Sredstva za razvoj infrastrukture, raziskav, izobraževanj, testnih okolij, pilotnih projektov ter povezovanja akterjev na področju umetne inteligence v Sloveniji in tujini
- Gre za strateško priložnost za soustvarjanje slovenske digitalne prihodnosti – z gradnjo vrhunske AI platforme, usposabljanjem strokovnjakov in vključujočim pristopom k prestrukturiranju gospodarstva in družbe.

Več informacij lahko najdete tukaj: https://www.podjetniski-portal.si/moj-spletni-prirocnik/clanki/74197-javni-razpis-vzpostavitev-in-delovanje-kompetencnega-centra-za-umetno-inteligenco-slovenije-2025-2029?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=tedenski_informacijski_prirocnik_za_podjetja_stevilka_26_27_2025&utm_term=2025-06-29

"Zemlja, na kateri živimo, bo slabša ali boljša le toliko, kolikor bomo mi slabši ali boljši. In tu nastopi moč ljubezni. Zakaj, če ljubimo, si zmeraj želimo biti boljši, kakor smo."

Paulo Coelho

IRDO članstvo

POSTANITE ČLANI!

V Evropi je trend, da se odgovorna podjetja in organizacije odločajo za članstvo v organizacijah, ki krepijo družbeno odgovornost. Na ta način pridobijo večji ugled, lojalnost kupcev, večjo motiviranost zaposlenih za delo, boljša sodelovanja s skupnostjo in drugimi poslovnimi partnerji. S tem povečujejo svojo konkurenčnost, svoj socialni in poslovni kapital ter inovativnost.

Člani inštituta IRDO so podjetja, ustanove, organizacije in posamezniki. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Izmenjujemo znanja z različnih strokovnih in poslovnih področij, osveščamo o pomenu družbene odgovornosti ter povezujemo gospodarske, socialne in druge interesne partnerje z namenom izvajanja in ustvarjanja projektov za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v tujini.

Občasno organiziramo srečanje članov inštituta, člani pa so vabljeni tudi na druge dogodke inštituta in njegovih partnerjev. V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo več kot 100 članov ter partnerskih organizacij.

Med njimi so tako velika, kot majhna in srednje velika podjetja, ustanove, zavodi, organizacije in številni znanstveniki, strokovnjaki, raziskovalci, zaposleni, študentje, upokojenci...

Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato sorazvijajo.

V inštitut IRDO se lahko kadarkoli včlanijo pravne osebe iz gospodarstva in negospodarstva (kolektivno članstvo) in posamezniki (individualno članstvo), ki podpišejo pristopno izjavo oz. dogovor o kolektivnem članstvu ter spoštujejo pravila inštituta. Več o članstvu v IRDO inštitutu najdete [tukaj](#).

Inštitut IRDO je nacionalna partnerska organizacija evropske mreže CSR Europe, preko katere naše člane dodatno informiramo o novostih na tem področju v svetu. Več: www.csreurope.org

IRDO

Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti

IRDO članstvo

ZAKAJ POSTATI ČLAN?

Inštitut IRDO svojim članom omogoča naslednje pravice in ugodnosti:

- sodelovanje pri oblikovanju programa dela in razvoja inštituta,
- promocija člana in njegovih projektov na spletnih straneh, na konferencah ter v izbranih strokovnih in drugih publikacijah inštituta,
- sodelovanje na panožnih in tematskih razpravah v povezavi z družbeno odgovornostjo, ki omogočajo izmenjavo izkušenj članov inštituta,
- brezplačen dostop do primerov dobre prakse s področja družbene odgovornosti,
- brezplačna udeležba na srečanju članov inštituta,
- brezplačna udeležba na IRDO trajnostni superviziji (za imetnike IRDO certifikatov na 2. in 3. stopnji usposabljanj),
- brezplačno prejemanje e-novic inštituta (e-informacije o aktivnostih članov inštituta, aktualnih dogodkih v Sloveniji in tujini, poročanje o aktualnih temah...),
- brezplačen dostop do virov informacij na portalu inštituta IRDO (informacijski portal za člane, partnerje in javnost z aktualnimi informacijami, povezavami, primeri dobre prakse, novicami članov in drugimi novostmi),
- s svojimi pobudami in predlogi lahko aktivno sodeluje pri načrtovanju dejavnosti Inštituta,
- seznanjen je z rezultati raziskav, ki jih je sofinanciral s članarino,
- dodatni popusti pri uporabi storitev in izdelkov inštituta (praviloma 20% popust na svetovanje, izobraževanje, založništvo, oglaševanje, raziskave, projekte).

Prispevajte 1 % dohodnine inštitutu IRDO za delo z mladimi in sodelujte v aktivnostih inštituta IRDO.

Namenite inštitutu IRDO 1 % dohodnine za delo z mladimi v javnem interesu pri IRDO in za razvoj družbene odgovornosti. Več:

- <https://www.irdo.si/namenite-1-dohodnine-za-razvoj-mladih-in-druzbene-odgovornosti-ter-trajnostnega-razvoja/>
- https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=namenitev_dela_dohodnine_fo

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije:

IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti;

Davčna številka: SI46107657,

Odstotek (%): 1 % (ali manj, če nameravate 1 % razdeliti tudi med druge upravičence)

Prosimo vas, da bi izjavo oddali čimprej. Iskrena hvala za vašo pomoč in podporo.

IRDO

MOZAIK

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja, vrednot in sodelovanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju ter tako prispevamo k trajnostnemu razvoju.

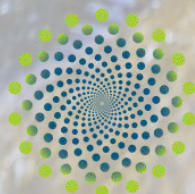
**K DRUŽBENI
ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE
TUDI VI. SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Cesta 13. julija 65 A, 1261 Ljubljana – Dobrunje
Slovenija

Tel.: 031 344 883

E-pošta: info@irdo.si

Spletno mesto: www.irdo.si

IRDO

Inštitut za razvoj
družbene odgovornosti